

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Adam Kauer

Analýza rozpočtů vybraných obcí z hlediska druhu příjmů

Diplomová práce

Olomouc 2018

Prohlášení o původnosti práce

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Analýza rozpočtů vybraných obcí z hlediska druhu příjmů“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 31. března 2018

.....

Adam Kauer

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu práce **JUDr. Pavlu Matouškovi** za jeho ochotu, odborné rady a připomínky při psaní této kvalifikační práce.

Dále bych chtěl poděkovat pracovníkům obecních úřadů některých obcí, jejichž rozpočtové příjmy jsou analyzovány v této práci, za zaslání podkladů či sdělení informací, které nebyly k dispozici na webových stránkách těchto obcí.

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	7
1 Obecní rozpočty	10
1.1 Prameny právní úpravy	10
1.2 Rozpočtové právo	10
1.3 Územní rozpočet	11
1.4 Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů	11
1.4.1 Příjmy veřejných rozpočtů	11
1.4.2 Příjmy obecních rozpočtů dle ZRPÚR	12
1.4.3 Výdaje veřejných rozpočtů	12
1.5 Rozpočtový proces	13
1.5.1 Sestavování a zveřejnění rozpočtu	13
1.5.2 Schvalování rozpočtu	14
1.5.3 Hospodaření podle rozpočtu a jeho kontrola	14
1.5.4 Změny v rozpočtu	14
1.5.5 Závěrečný účet a přezkum hospodaření	14
1.6 Rozpočtové zásady	15
2 Právní úprava analyzovaných druhů příjmů	17
2.1 Rozpočtové určení daní	17
2.1.1 Podíl na dani z přidané hodnoty	18
2.1.2 Podíl na dani z příjmů fyzických osob	18
2.1.3 Podíl na dani z příjmů právnických osob	19
2.1.4 Faktory ovlivňující konkrétní výši příjmů ze sdílených daní	19
2.2 Daň z nemovitých věcí	20
2.3 Místní poplatky	22
2.3.1 Poplatek ze psů	24
2.3.2 Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	25
2.3.3 Poplatek za užívání veřejného prostranství	25
2.3.4 Poplatek ze vstupného	25
2.3.5 Poplatek z ubytovací kapacity	26
2.3.6 Poplatek za povolení k vjezdu s mot. vozidlem do vybraných míst a částí měst	26
2.3.7 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	27
2.3.8 Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace	27
3 Šléglov	28
3.1 Příjmy ze sdílených daní	28
3.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí	29
3.3 Příjmy z místních poplatků	30
3.4 Hospodaření obce	30
4 Rájec	32
4.1 Příjmy ze sdílených daní	32
4.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí	33
4.3 Příjmy z místních poplatků	33
4.4 Hospodaření obce	34
5 Roudné	36
5.1 Příjmy ze sdílených daní	36
5.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí	37
5.3 Příjmy z místních poplatků	37

5.4	Hospodaření obce	38
6	Dolní Bečva	39
6.1	Příjmy ze sdílených daní	39
6.2	Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí	40
6.3	Příjmy z místních poplatků	40
6.4	Hospodaření obce	41
7	Dolní Bojanovice	43
7.1	Příjmy ze sdílených daní	43
7.2	Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí	44
7.3	Příjmy z místních poplatků	44
7.4	Hospodaření obce	45
8	Analýza jednotlivých druhů příjmů	46
8.1	Sdílené daně	46
8.1.1	Nejmenší obce	46
8.1.2	Malé obce	47
8.1.3	Větší obce	48
8.1.4	Středně velké obce	49
8.1.5	Velké obce	50
8.2	Daň z nemovitých věcí	51
8.3	Místní poplatky	52
Závěr		54
Seznam použitých zdrojů		58
Shrnutí		65
Summary		66
Seznam klíčových slov		67
Keywords		68

Seznam použitých zkratk

ZRUD – zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

ZRPÚR – zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

ZDNV – zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

ZMP – zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

OZř – zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

ZOdp – zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

DPFO – daň z příjmů fyzických osob

DPPO – daň z příjmů právnických osob

DPH – daň z přidané hodnoty

OZV – obecně závazná vyhláška

ČR – Česká republika

FO – fyzická osoba

PO – právnická osoba

Úvod

Vymezení cíle a tématu práce, zvolená metodika

Předkládaná kvalifikační práce se zabývá problematikou vybraných rozpočtových příjmů obcí, která je mi blízká z důvodu mého zájmu o správu věcí veřejných na komunální úrovni a mého předchozího studia na ekonomickém lyceu, které způsobilo mé zaujetí právem finančním a jeho pododvětvím – právem rozpočtovým. Hlavním cílem práce je vyhodnotit dopady aktuální právní úpravy rozpočtového určení tzv. sdílených daní na rozpočty různě velkých obcí a navrhnout případné úpravy *de lege ferenda*. Účelem teoretické části práce je zejména úvod do rozpočtové problematiky a rozbor aktuální právní úpravy analyzovaných druhů příjmů. V praktické části práce se pak budu zabývat především dopady právní úpravy přerozdělování výnosů ze sdílených daní na objem rozpočtových příjmů pěti modelových kategorií obcí. Práce taktéž zkoumá, jak jednotlivé obce využívají zákonných nástrojů jim svěřených k navýšení příjmů plynoucích z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků. Pro účely této diplomové práce a zodpovězení výzkumných otázek (uvedeny níže) jsem vybral 50 tzv. vesnických obcí a každou z nich zařadil do jedné z těchto mnou vytvořených kategorií obcí: nejmenší obce (obce do 50 obyvatel), malé obce (obce okolo 500 obyvatel), větší obce (obce okolo 1200 obyvatel), středně velké (obce okolo 1900 obyvatel) a velké obce (obce nad 3000 obyvatel). Do každé z těchto skupin obcí jsem zařadil 10 přibližně stejně velkých obcí (dle počtu jejich obyvatel). Pro zodpovězení první výzkumné otázky budu z důvodu vyšší vypovídací hodnoty pracovat s celým souborem těchto 50 obcí a pro účely vyhodnocení druhé výzkumné otázky pak zvolím z každé příslušné skupiny obcí jednu obec reprezentativní.

Veškerá data (rozpočtové příjmy, počty obyvatel, výměry katastrálních území, počty dětí a žáků, atd.), která jsou v této práci obsažena, pochází z rozpočtového roku 2016 vzhledem ke skutečnosti, že tato práce byla zpracovávána v průběhu roku 2017 a na počátku roku 2018, kdy ještě nebyla dostupná data z rozpočtového hospodaření obcí za rok 2017. Do teoretické části práce jsem pak zapracoval i nejnovější změny v zákoně o rozpočtovém určení daní účinné k 1. lednu 2018, mající vliv na rozpočtové příjmy obcí, aby aktuálnost zpracovávané problematiky byla co nejvyšší.

Poznámka k metodice – mezi příjmy ze sdílených daní jsou v analytické části práce zahrnuty i příjmy obdržené na základě bývalého znění ustanovení § 4 odst. 1 písm. g) ZRUD (znění účinné do 31. prosince 2016), jelikož vzhledem k třídění příjmů dle rozpočtové skladby není možno příjmy získané na základě tohoto ustanovení v analyzovaných obecních rozpočtech rozlišit a selektovat. Tuto skutečnost jsem však po celou dobu vypracovávání práce vedl

v patrnosti, takže na vyvození jakýchkoliv závěrů ohledně sdílených daní či zodpovězení příslušné výzkumné otázky neměla vliv.

Charakteristika použitých zdrojů a jejich zhodnocení

Při vypracovávání této kvalifikační práce jsem se snažil použít poměrně široké spektrum zdrojů informací zahrnující vědecké monografie, učebnice, příspěvky ve sbornících, komentářovou literaturu, články v odborných časopisech, judikaturu a především velké množství právních předpisů (Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, Evropská charta místní samosprávy, zákony, vyhlášky Ministerstva financí, obecně závazné vyhlášky obcí). Ze zahraničních zdrojů jsem využil publikaci Aarona Wildavského „The politics of the budgetary process“ a knihu Richarda a Peggy Musgraveových „Veřejné finance v teorii a praxi“. Statistické údaje, data a obecně závazné vyhlášky jsem získával především z internetových zdrojů (obzvláště ze stránek Českého úřadu zeměměřického a katastrálního, informačního portálu Ministerstva financí MONITOR a webových stránek jednotlivých obcí).

Dostupnost odborných zdrojů hodnotím jako poměrně dobrou, rozpočtové právo však nepatří mezi oblasti, jimž by se věnoval široký okruh odborníků (ve srovnání např. se soukromým právem), takže by určitě bylo vhodné, kdyby do budoucna vzniklo více publikací zabývajících se touto problematikou, popř. byly aktualizovány a rozšířeny učebnice jako Finanční právo od prof. Bakeše či Rozpočtové právo od prof. Markové a doc. Boháče. Velmi pozitivně pak hodnotím aplikaci Ministerstva financí monitor.statnipokladna.cz, prostřednictvím které lze získat přístup k velkému množství dat a informací týkajících se veřejných rozpočtů.

Použité vědecké metody, hlavní a vedlejší výzkumná otázka

Při zpracovávání této diplomové práce hodlám využít zejména metodu analýzy a syntézy. Dále pak bude práce obsahovat (zejména v teoretické části) nezbytnou míru deskripce a dále využiji taktéž metodu komparace.

Hlavní a vedlejší výzkumná otázka: Pro které kategorie obcí – dle stanovené metodiky – je aktuální nastavení rozpočtového určení daní (u příjmů z tzv. sdílených daní) nejpříznivější a jak velké jsou rozdíly v těchto příjmech mezi srovnatelnými obcemi (tj. obcemi zařazenými do stejné kategorie)? Využívají analyzované obce efektivně zákonné nástroje jim svěřené k navýšení vybraných prostředků u příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků?

Členění diplomové práce, přehled obsahu

Práce je tvořena teoretickou a praktickou částí. Celkově je práce rozdělena mimo úvodu a závěru, které v souladu se směrnici děkanky č. 2/2010 nečísly, do 8 kapitol. První kapitola obsahuje úvod do problematiky rozpočtového práva a čtenář je v ní seznámen s jednotlivými druhy územních rozpočtů, jejich příjmy a výdaji, rozpočtovými zásadami, rozpočtovým procesem a souvisejícími instituty. Druhá kapitola je pak věnována aktuální právní úpravě rozpočtového určení tzv. sdílených daní v části týkající se příjmů obecních rozpočtů a taktéž právní úpravě zbývajících dvou druhů příjmů obecních rozpočtů, jimiž se tato práce zabývá – příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí a příjmů z místních poplatků. V třetí až sedmé kapitole jsou vždy podrobněji analyzovány příjmy ze sdílených daní, výnosu daně z nemovitých věcí a místních poplatků u pěti reprezentativních obcí, z nichž každá zastupuje jednu z příslušných kategorií obcí (nejmenší obce, malé obce, větší obce, středně velké obce a velké obce). Na konci každé z těchto kapitol pak také krátce hodnotím hospodaření daných obcí a uvádím případné návrhy ke zvýšení některých druhů příjmů. V osmé kapitole pak analyzuji a porovnávám příjmy ze sdílených daní v rámci jednotlivých kategorií obcí a taktéž vyhodnocuji, jak jednotlivé reprezentativní obce využívají zákonných nástrojů jim svěřených k navýšení příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků. Závěr pak obsahuje shrnutí mých poznatků nabytých v průběhu tvorby této práce.

Návrhy na další výzkum

Nepochybně by bylo zajímavé vyhodnotit, jak velké budou rozdíly v rozpočtových příjmech obcí analyzovaných v této práci, pokud by došlo k porovnání rozpočtových příjmů obdržených díky podílu na výnosu DPFO za rok 2016 a rok 2017, kdy došlo ke zrušení tzv. motivační složky (u DPFO ze samostatné výdělečné činnosti, podrobněji rozebráno v jedné z podkapitol), které v této práci nebylo možno provést z důvodu chybějících dat za rozpočtový rok 2017, jak je uvedeno výše.

1 Obecní rozpočty

1.1 Prameny právní úpravy

Základy obecní samosprávy¹ na ústavní úrovni jsou zakotveny zejména v článku 8 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky² (dále jen „Ústava ČR“) a její sedmé hlavě (tj. v článcích 99 – 105 Ústavy ČR). Ústavní právo územních samosprávných celků (krajů a obcí) vlastnit majetek a hospodařit podle svého autonomního rozpočtu pak konkrétně nalezneme v článku 101 odst. 3 Ústavy ČR.

Z dalších právních norem důležitých pro oblast obecních rozpočtů bych pak uvedl zejména zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům³, zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů⁴, zákon o obcích⁵, zákon o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí⁶, zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti⁷, zákon o dani z nemovitých věcí,⁸ zákon o místních poplatcích⁹ a v neposlední řadě pak také vyhlášku Ministerstva financí o rozpočtové skladbě.¹⁰

1.2 Rozpočtové právo

Jelikož se tato práce zabývá problematikou z oblasti rozpočtového práva, je na tomto místě vhodné uvést jeho definici a členění.

Z definic rozpočtového práva, jež se mi podařilo najít v odborné literatuře, považuji za nejvýstižnější definici R. Boháče, který definuje rozpočtové právo jako *soubor právních norem, které upravují soustavu veřejných rozpočtů, obsah veřejných rozpočtů, fondovní hospodaření, rozpočtový proces a vztahy vznikající při tvorbě, rozdělování a používání peněžní masy v těchto veřejných rozpočtech.*¹¹

V souvislosti se systematikou tohoto pododvětví finančního práva mě pak zaujalo členění

---

¹ nejen obecní, ale i krajské samosprávy – Ústava ČR používá pojem územně samosprávné celky

² ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

³ zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů

⁴ zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZRPÚR“)

⁵ zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

⁶ zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů

⁷ zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů

⁸ zákon č. 338/1992, o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

⁹ zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů

¹¹ BOHÁČ, Radim. Rozpočtové právo jako součást finančního práva. In BOHÁČ, Radim (ed). *Pocta Milani Bakešovi ke 70. narozeninám*. Praha: Leges, 2009, s. 67.

užívané P. Mrkývkou, který rozpočtové právo člení na rozpočtové právo státu, rozpočtové právo územních samospráv a rozpočtové právo zbyvajících veřejnoprávních korporací.¹²

1.3 Územní rozpočet

Jak jsem již uvedl výše, právo hospodařit podle svého autonomního rozpočtu mají obce a kraje garantováno Ústavou ČR. Tyto rozpočty obcí a krajů jsou označovány jako tzv. územní nebo také místní rozpočty a bývají z hlediska teorie spolu s ostatními typy rozpočtů (např. státním rozpočtem) řazeny mezi tzv. veřejné rozpočty.

Vyhláška o rozpočtové skladbě pak rozeznává následující druhy územních rozpočtů – rozpočty (a peněžní fondy) obcí, krajů, regionálních rad, dobrovolných svazků obcí, veřejných výzkumných institucí a školských zařízení (PO).¹³

Legální definici územního rozpočtu obsahuje ustanovení § 4 odst. 1 ZRPÚR podle něhož je územní rozpočet *finančním plánem, jímž se řídí financování činnosti územního samosprávného celku nebo svazku obcí*.¹⁴ Spolu se střednědobým výhledem rozpočtu jsou rozpočty obcí, krajů a svazků obcí zákonem řazeny mezi tzv. nástroje finančního hospodaření.¹⁵

Z teoretických definic jsem pak vybral definici R. Provazníkové, podle níž je územní rozpočet *bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období shodné s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů v dané zemi*,¹⁶ popř. na něj lze dle této autorky nahlížet jako na *nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce*.¹⁷

1.4 Příjmy a výdaje veřejných rozpočtů

1.4.1 Příjmy veřejných rozpočtů

Rozpočtové příjmy lze dělit z několika hledisek. Zásadní postavení má v tomto ohledu vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě (a její příloha), která je základním právním předpisem užívaným pro třídění příjmů (a výdajů).

Konkrétně tato vyhláška rozeznává následující třídění příjmů (a výdajů) – odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační, podkladové, prostorové, nástrojové, doplňkové, programové, účelové, strukturální, transferové a zdrojové.¹⁸

---

¹² MRKÝVKA, Petr. *Determinace a diverzifikace finančního práva*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012, s. 163 – 164.

¹³ část B. písm. b) přílohy k vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška o rozpočtové skladbě“)

¹⁴ § 4 odst. 1 ZRPÚR

¹⁵ § 2 odst. 1 ZRPÚR

¹⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2015, s. 51.

¹⁷ Tamtéž

¹⁸ § 1a odst. 1 a 2 vyhlášky o rozpočtové skladbě

Co se týče odborné literatury, tak například J. Peková příjmy obecních rozpočtů dělí na příjmy běžné (jejich přísun do rozpočtu je víceméně konstantní, byť může v čase kolísat) a příjmy kapitálové, které bývají spíše nepravidelného a účelového charakteru. Běžné příjmy pak autorka dále rozlišuje podle charakteru na příjmy daňové a nedaňové a podle původu na příjmy vlastní a příjmy z přerozdělovacích procesů (návrtné transfery a nenávrtné transfery). Z hlediska očekávatelnosti rozlišuje příjmy plánované a neplánované.¹⁹ R. Boháč pak ještě například rozlišuje příjmy soukromé a veřejné, ekvivalentní a neekvivalentní, dobrovolné a nedobrovolné, sankční a nesankční.²⁰

1.4.2 Příjmy obecních rozpočtů dle ZRPÚR

Legální výčet příjmů obecních rozpočtů lze nalézt v ustanovení § 7 ZRPÚR a jde o následující druhy příjmů (z vlastního majetku a majetkových práv, vlastní činnosti, hospodářské činnosti zřízených/založených PO, z vlastní správní činnosti a výkonu státní správy obcí, z místních poplatků, výnosy nebo podíly daní, dotace od státu a kraje, pokuty, peněžité dary, a další²¹).

1.4.3 Výdaje veřejných rozpočtů

Druhou nedílnou součástí rozpočtu jsou pak samozřejmě jeho výdaje. Rozpočtová skladba rozlišuje z hlediska druhového třídění výdaje běžné a kapitálové, resp. investiční a neinvestiční.²² Z hlediska odvětvového pak výdaje na zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství, výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, výdaje na služby pro obyvatelstvo, výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti, výdaje na bezpečnost státu a právní ochranu a na výdaje na všeobecnou veřejnou správu a služby.²³

V odborných publikacích výdaje z různých hledisek klasifikuje několik autorů. Dle R. Provozníkové lze rozlišovat výdaje územních rozpočtů z hlediska ekonomického (na běžné a kapitálové výdaje), z hlediska infrastruktury (výdaje na ekonomickou infrastrukturu a výdaje na sociální infrastrukturu), podle funkce veřejných financí (výdaje na alokační činnosti, výdaje na redistribuční činnosti a výdaje mající stabilizační účinky), z pohledu rozpočtového plánování na výdaje plánované a neplánované (nahodilé) a konečně z hlediska rozpočtové skladby na výdaje druhové (viz výše) a výdaje funkční (autorka má na mysli výdaje dle odvětvového třídění, taktéž

¹⁹ PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 239 – 241.

²⁰ BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, s. 30 – 36.

²¹ § 7 ZRPÚR

²² část B. písm. d) až g) přílohy vyhlášky o rozpočtové skladbě

²³ část. C. přílohy vyhlášky o rozpočtové skladbě

uvedeno výše).²⁴ Jiné členění jsem pak našel v učebnici M. E. Grossové, která výdaje územně samosprávných celků třídí následovně – výdaje související se závazky vyplývajícími z plnění povinností uložených zákonem, výdaje na vlastní činnost, výdaje spojené s výkonem státní správy a jako poslední typ výdajů autorka uvádí výdaje související s ostatními závazky územně samosprávných celků.²⁵

1.5 Rozpočtový proces

V následujících pěti dílčích podkapitolách se nyní pokusím popsat a vysvětlit průběh rozpočtového procesu v souvislosti s obecním rozpočtem, nejdříve je však vhodné, vymezit samotný pojem rozpočtového procesu.

H. Marková a R. Boháč definují rozpočtový proces na úrovni místních rozpočtů jako *činnost příslušných orgánů spojených s přípravou návrhu rozpočtu a jeho schválením, realizací a s ní spojenou kontrolou rozpočtového hospodaření*.²⁶ Pro srovnání pak uvádím i definici A. Wildavského, který rozpočtový proces chápe jako *hlavní nástroj pro stanovení a provádění rozpočtové politiky*.²⁷

1.5.1 Sestavování a zveřejnění rozpočtu

Sestavování a zveřejnění územního rozpočtu je upraveno v § 11 ZRPÚR. Obec v souladu s tímto ustanovením rozpočet sestavuje na základě střednědobého výhledu svého rozpočtu a taktéž dle údajů z rozpisu státního rozpočtu, krajského rozpočtu, příp. rozpočtového provizoria.²⁸ Zpracovávání rozpočtu probíhá v souladu s rozpočtovou skladbou, kterou stanovuje Ministerstvo financí formou vyhlášky²⁹ (viz výše). Obec má zákonnou povinnost zveřejnit návrh rozpočtu na úřední desce a svých webových stránkách minimálně patnáct dnů před termínem schůze obecního zastupitelstva, na níž se bude tento návrh rozpočtu projednávat, přičemž obyvatelé obce mají právo k tomuto návrhu vznášet písemné či ústní připomínky.³⁰ Z vlastní zkušenosti však mohu říci, že obyvatelé naší obce o této možnosti buď často nevědí nebo se o rozpočet obce bohužel příliš nezajímají.

---

²⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, s. 194 – 198.

²⁵ GROSSOVÁ, Marie Emilie. *Finanční právo se zaměřením na daňové právo*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 16.

²⁶ MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 219.

²⁷ WILDAVSKÝ, Aaron. *The politics of the budgetary process*. Boston: Little, Brown and Company, 1984, s. 285. (vlastní překlad)

²⁸ § 11 odst. 1 ZRPÚR

²⁹ § 12 odst. 1 ZRPÚR

³⁰ § 11 odst. 3 ZRPÚR

1.5.2 Schvalování rozpočtu

Obecní rozpočet, závěrečný účet obce i účetní závěrku schvaluje obecní zastupitelstvo.³¹ Po schválení rozpočtu se provádí tzv. rozpis rozpočtu, jehož součástí je sdělení tzv. závazných ukazatelů podřízeným subjektům.³² Obce by měly rozpočet sestavovat jako vyrovnaný, při splnění zákonných předpokladů ho však mohou schválit i jako přebytkový či schodkový.³³ Nepodaří-li se obci schválit rozpočet před 1. lednem rozpočtového roku, musí až do schválení rozpočtu hospodařit dle pravidel rozpočtového provizoria.³⁴

1.5.3 Hospodaření podle rozpočtu a jeho kontrola

Nejdéle trvající částí rozpočtového procesu je pochopitelně hospodaření podle schváleného rozpočtu, které trvá po dobu celého rozpočtového roku (ten v ČR splývá s rokem kalendářním – viz § 4 odst. 2 ZRPÚR). Obec je povinna hospodařit podle schváleného rozpočtu, vykonávat kontrolu tohoto hospodaření v průběhu rozpočtového roku a taktéž je povinna kontrolovat hospodaření podřízených PO³⁵ (např. školských zařízení). V souvislosti s kontrolou je pak na tomto místě vhodné upozornit, že zastupitelstvo obce má zákonnou povinnost zřídit finanční a kontrolní výbor (viz § 117 odst. 2 OZř).

1.5.4 Změny v rozpočtu

V průběhu rozpočtového roku pak může samozřejmě vyvstat potřeba změn v rozpočtu. Ty však mohou být provedeny pouze ze zákonem stanovených důvodů, přičemž zákon rozlišuje tzv. změny organizační, metodické a věcné.³⁶ Změny se provádí prostřednictvím rozpočtových opatření,³⁷ která je nutno v případě jejich schválení zveřejnit.³⁸

1.5.5 Závěrečný účet a přezkum hospodaření

Po uplynutí kalendářního roku jsou obce povinny údaje o rozpočtovém hospodaření zpracovat do tzv. závěrečného účtu, který obsahuje údaje o plnění rozpočtu, hospodaření s majetkem a dalších finančních operacích, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření obce a jí zřízených či založených PO.³⁹ Obce jsou taktéž povinny po uplynutí kalendářního roku

---

³¹ § 84 odst. 2 písm. b) OZř

³² § 14 odst. 1 a 2 ZRPÚR

³³ § 4 odst. 4 a 5 ZRPÚR

³⁴ § 13 odst. 1 ZRPÚR

³⁵ § 15 odst. 1 a 2 ZRPÚR

³⁶ § 16 odst. 1 ZRPÚR

³⁷ § 16 odst. 2 ZRPÚR

³⁸ § 16 odst. 5 ZRPÚR

³⁹ § 17 odst. 1 a 2 ZRPÚR

nechat své hospodaření přezkoumat.⁴⁰ Návrh závěrečného účtu musí obec zveřejnit stejným způsobem jako návrh rozpočtu.⁴¹ Závěrečný účet poté schvaluje zastupitelstvo obce,⁴² přičemž zákon rozeznává způsob vyslovení souhlasu bez výhrad a s výhradami.⁴³ Závěrečný účet je pak následně spolu se zprávou o výsledku přezkoumání hospodaření nutno zveřejnit na webových stránkách obce.⁴⁴

1.6 Rozpočtové zásady

Podobně jako většina právních (pod)odvětví je i rozpočtové právo ovládáno určitými zásadami. Účelem této poslední podkapitoly je tak seznámení čtenáře s jednotlivými rozpočtovými zásadami užívanými v souvislosti s rozpočtovým procesem obecních rozpočtů.

Mezi rozpočtové zásady, jež se uplatňují během řízení rozpočtového procesu územních rozpočtů, řadí I. Pařízková zásadu každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, zásadu reálnosti a pravdivosti rozpočtu, zásadu účelovosti, zásadu úplnosti a jednotnosti rozpočtu, zásadu dlouhodobé vyrovnanosti a taktéž zásadu publicity.⁴⁵ Samotný pojem rozpočtových zásad pak lze dle H. Markové vymezit jako *systém poznatků, zevšeobecněných zkušeností, které se nahromadily v průběhu historického vývoje státního rozpočtu a rozpočtového procesu.*⁴⁶

Zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu podle H. Markové vyjadřuje pravidlo, podle něhož se rozpočtové prostředky mají využívat zásadně v rámci rozpočtového období, pro které byly schváleny, přičemž jejich případné užití v následujícím rozpočtovém období je limitováno.⁴⁷ Podstatu druhé z výše uvedených zásad (zásady reálnosti a pravdivosti rozpočtu) J. Peková spatřuje v kvalitní a profesionální přípravě návrhu rozpočtu na základě spolehlivých odhadů jeho příjmů a výdajů, aby rozdíl mezi plánovaným a konečným rozpočtem byly co nejmenší, a nedocházelo tak k přílišnému zkreslování rozpočtových údajů.⁴⁸ Zásada účelovosti pak podle I. Pařízkové *vyjadřuje to, že rozpočtové prostředky mohou být používány pouze a jen k účelům, pro které byly určeny, a to na pokrytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu obce.*⁴⁹ Další ze zásad (zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu)

---

⁴⁰ § 17 odst. 4 ZRPÚR

⁴¹ § 17 odst. 6 ZRPÚR

⁴² § 84 odst. 2 písm. b) OZř

⁴³ § 17 odst. 7 písm. a) a b) ZRPÚR

⁴⁴ § 17 odst. 8 ZRPÚR

⁴⁵ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. In JÁNOŠÍKOVÁ, Petra a kol. *Finanční a daňové právo*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016, s. 114 – 115.

⁴⁶ MARKOVÁ, Hana. Zásady nejen rozpočtové. In NECKÁŘ, Jan a kol. (eds). *Dny práva – 2008 – Days of law*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 206.

⁴⁷ MARKOVÁ, Hana. In BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 129.

⁴⁸ PEKOVÁ, Jitka. *Věřejné finance: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011, s. 118.

⁴⁹ PAŘÍZKOVÁ, Ivana. In MRKÝVKA, Petr a kol. *Finanční právo a finanční správa*. 1. díl. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2004, s. 372.

souvisí dle J. Pekové s rozpočtovou skladbou, která je důležitým sjednocujícím nástrojem při třídění příjmů a výdajů ve všech veřejných rozpočtech.⁵⁰ Předposlední uvedenou zásadu – zásadu dlouhodobé vyrovnanosti – R. Boháč a H. Marková definují jako požadavek na vyrovnanost příjmů a výdajů rozpočtu, přičemž uvádějí, že v dnešní době je tato vyrovnanost vyžadována především v dlouhodobém horizontu, takže kratší dobu trvající nesoulad mezi příjmovou a výdajovou stránkou je dle těchto autorů akceptovatelný.⁵¹ K zásadě publicity (známé též jako zásada veřejnosti) pak H. Marková uvádí, že jejím projevem je jak veřejné projednání rozpočtu, tak i jeho zveřejnění, což má vést především k větší transparentnosti a kontrole.⁵²

---

⁵⁰ PEKOVÁ: *Věřejné finance: teorie a praxe v ČR...*, s. 119.

⁵¹ MARKOVÁ, BOHÁČ: *Rozpočtové právo...*, s. 66.

⁵² MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2008, s. 107.

2 Právní úprava analyzovaných druhů příjmů

2.1 Rozpočtové určení daní

Základním právním předpisem upravujícím rozpočtové určení daní je zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (dále jen „ZRUD“).

ZRUD upravuje rozpočtové určení následujících typů daní – DPH, spotřebních daní, daní z příjmů, daně z nemovitých věcí a daně silniční (§ 1 ZRUD). Následně pak předpis vymezuje daňové příjmy krajských (§ 3 ZRUD) a obecních (§ 4 ZRUD) rozpočtů a taktéž daňové příjmy Státního fondu dopravní infrastruktury (§ 5 ZRUD). V této části práce bude věnována pozornost především příjmům dle ustanovení § 4 ZRUD, tedy příjmům obecních rozpočtů.

Toto ustanovení bylo naposledy novelizováno k 1. lednu 2018, kdy došlo k navýšení podílu obcí na celostátním hrubém výnosu DPH z 21,4 % na 23,58 %⁵³ a taktéž došlo k úpravě koeficientů dle § 4 odst. 2 a 5 ZRUD (změny podrobněji znázorněny v tabulkách níže).

V souvislosti s posledními změnami ve ZRUD je pak na tomto místě také vhodné zmínit, že s účinností od 1. ledna 2018 do něj byla implementována nová ustanovení §§ 6a až 6d ZRUD týkající se možnosti Ministerstva financí ČR pozastavit převod podílu na výnosu DPH (dle § 4 odst. 1 písm. b) ZRUD) a DPPO (dle § 4 odst. 1 písm. f) ZRUD) v souvislosti s přijetím zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.⁵⁴

V současné době jsou rozpočtové příjmy obecních rozpočtů dle ZRUD tvořeny výnosem daně z nemovitých věcí (§ 4 odst. 1 písm. a) ZRUD), podílem na celostátním hrubém výnosu DPH (§ 4 odst. 1 písm. b) ZRUD), podílem na celostátním hrubém výnosu DPFO (4 případy – § 4 odst. 1 písm. c) – e) a h) ZRUD), podílem na celostátním hrubém výnosu DPPO (§ 4 odst. 1 písm. f) ZRUD) a DPPO v případě, kdy je poplatníkem této daně sama obec (§ 4 odst. 1 písm. g) ZRUD). Důvodová zpráva k novele ZRUD z roku 2012 člení rozpočtové příjmy uvedené v tomto zákoně na výlučné daňové příjmy obcí (výnos daně z nemovitých věcí a DPPO, v případě, kdy poplatníkem je sama obec), sdílené daňové příjmy (podíl na DPH, podíly na DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků, vybírané srážkou a z podnikání, podíl na DPPO) a tzv. motivační prvky – 30 % výnosu (záloh) DPFO z podnikání dle místa trvalého pobytu podnikatele (pozn. autora – od 1. ledna 2017 zrušeno) a podíl na 1,5 % výnosu DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků, kdy kritériem je počet zaměstnanců majících místo výkonu práce

⁵³ srovnej § 4 odst. 1 písm. b) ZRUD ve znění do 31. prosince 2017 a od 1. ledna 2018

⁵⁴ § 17 odst. 3 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

v obci.⁵⁵ Z hlediska teorie pak bývají tyto daňové příjmy většinou označovány jako tzv. svěřené a sdílené daně.

V následujících podkapitolách je podrobněji rozebrána právní úprava těch druhů příjmů, které jsou dále analyzovány v praktické části této práce – tedy daní sdílených, daně z nemovitých věcí a místních poplatků (ty však do příjmů obecních rozpočtů neřadí ZRUD, nýbrž ZRPÚR).

2.1.1 Podíl na dani z přidané hodnoty

Aktuální právní úprava DPH je obsažena v zákoně o dani z přidané hodnoty.⁵⁶ Z teoretického hlediska jde o tzv. nepřímou univerzální daň.

Výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu této daně je stanovena v § 4 odst. 1 písm. b) ZRUD a s účinností od 1. ledna 2018 činí 23,58 %.

rok	2001 - 2007	2008 - 2011	2012	2013 - 2016	2017	2018
výše podílu (%)	20,59	21,4	19,93	20,83	21,4	23,58

Tabulka č. 1. – Vývoj výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu DPH v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD za příslušné roky. Vlastní tvorba.

2.1.2 Podíl na dani z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen „DPFO“) je upravena v zákoně o daních z příjmů⁵⁷ a jejím předmětem jsou příjmy ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a tzv. ostatní příjmy.⁵⁸ Z hlediska teorie jde o tzv. daň přímou důchodového typu.

Zákonná výše podílů obcí na výnosu této daně je stanovena v § 4 odst. 1 písm. c) až e) a h) ZRUD. Konkrétně jde o podíl na celostátním hrubém výnosu DPFO ze závislé činnosti (23,25 % + 1,5 %), DPFO ze samostatně výdělečné činnosti (23,58 % z 60 %) a DPFO vybírané srážkou (23,58 %).⁵⁹

Podíl ve výši 1,5 % na celostátním hrubém výnosu DPFO ze závislé činnosti dle § 4 odst. 1 písm. h) je oním motivačním prvkem (viz výše) a jde o podíl přepočítávaný podle poměru počtu zaměstnanců s místem výkonu práce v dané obci k celkovému počtu zaměstnanců ve všech obcích.⁶⁰

⁵⁵ sněmovní tisk 694/0, část č. 1/6, novela zákona o rozpočtovém určení daní (návrh zákona včetně důvodové zprávy), s. 5.

⁵⁶ zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁷ zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ § 3 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ schéma RUD platné od 1. ledna 2018 (dostupné na webových stránkách Finanční správy ČR)

⁶⁰ sněmovní tisk 694/0, část č. 1/6, novela zákona o rozpočtovém určení daní (návrh zákona včetně důvodové zprávy), s. 5.

J. Kypetová však poukazuje na poměrně malý význam tohoto motivačního prvku, jelikož za jednoho takového zaměstnance obce v roce 2015 obdržely zhruba 420 Kč.⁶¹

rok	2001 - 2007	2008 - 2012	2013 - 2018
výše podílu (%)	20,59	21,4	23,58

Tabulka č. 2. – Vývoj výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu DPFO vybírané srážkou (§ 4/1 písm. d) ZRUD) v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD za příslušné roky. Vlastní tvorba.

rok	2001 - 2007	2008 - 2012	2013 - 2018
výše podílu (%)	20,59	21,4	23,58

Tabulka č. 3. – Vývoj výše podílu obcí na 60 %⁶² celostátního hrubého výnosu DPFO ze samostatně výdělečné činnosti (§ 4/1 písm. e) ZRUD) v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD za příslušné roky. Vlastní tvorba.

rok	2001 - 2007	2008 - 2012	2013 - 2015	2016 - 2018
výše podílu (%)	20,59	21,4	22,87	23,58

Tabulka č. 4. – Vývoj výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu DPFO ze závislé činnosti (§ 4/1 písm. c) ZRUD) v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD za příslušné roky. Vlastní tvorba.

rok	2002 - 2018
výše podílu (%)	1,5

Tabulka č. 5. – Vývoj výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu DPFO ze závislé činnosti (§ 4/1 písm. h) ZRUD) v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD za příslušné roky. Vlastní tvorba.

2.1.3 Podíl na dani z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob (dále jen „DPPO“) je upravena stejně jako DPFO v zákoně o daních z příjmů,⁶³ který je, jak upozorňuje V. Pelc, předpisem hmotněprávní i procesněprávní povahy⁶⁴ a z hlediska teorie jde taktéž o přímou daň důchodového typu.

Výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu této daně (dle § 4 odst. 1 písm. f) ZRUD) činí v současnosti 23,58 %.

rok	2001 - 2007	2008 - 2012	2013 - 2018
výše podílu (%)	20,59	21,4	23,58

Tabulka č. 6. – Vývoj výše podílu obcí na celostátním hrubém výnosu DPPO (§ 4/1 písm. f) ZRUD) v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD za příslušné roky. Vlastní tvorba.

2.1.4 Faktory ovlivňující konkrétní výši příjmů ze sdílených daní

Mezi kritéria rozhodná pro výpočet konkrétní výše prostředků, jež obce obdrží na podílech z výše uvedených daní patří kritérium *poměru započtené výměry katastrálních území obce... k celkové započtené výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem*

⁶¹ KYPETOVÁ, Jana. Změna motivačních prvků v RUD – kosmetika nebo řez? *Obec a finance*, 2015, roč. 20, č. 4, s. 21.

⁶² od roku 2002

⁶³ zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ PELC, Vladimír. *Zákon o daních z příjmů: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 12.

0,03⁶⁵ (dále jen „kritérium započtené⁶⁶ výměry katastrálního území“), kritérium poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vyjádřené v procentech a násobeného koeficientem 0,10⁶⁷ (dále jen „kritérium počtu obyvatel“), kritérium poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřízenou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřené v procentech a násobeného koeficientem 0,09⁶⁸ (dále jen „kritérium počtu dětí a žáků⁶⁹“) a konečně pak kritérium poměru násobku postupných přechodů, vypočteného pro obec pomocí koeficientů postupných přechodů, k součtu násobků postupných přechodů vypočtených za ostatní obce, vyjádřené v procentech a násobeného koeficientem 0,78 a dále násobeného celkovým procentem, kterým se na části celostátního hrubého výnosu daní...podílejí ostatní obce⁷⁰ (dále jen „kritérium násobku postupných přechodů“).

rok	2008 - 2012	2013 - 2017	2018
koeficient kritéria započtené výměry katastrálního území	0,03	0,03	0,03
koeficient kritéria počtu obyvatel	0,03	0,1	0,1
koeficient kritéria počtu dětí a žáků	–	0,07	0,09
koeficient kritéria násobku postupných přechodů	0,94	0,8	0,78

Tabulka č. 7. – Vývoj výše koeficientů dle § 4 odst. 2 ZRUD v čase. Zdroj dat – historická znění ZRUD. Vlastní tvorba.

Pro výpočet přesné výše peněžních prostředků obdržených na podílech z jednotlivých sdílených daní jsou dále důležité koeficienty a násobky postupných přechodů uvedené v příloze č. 2 ZRUD a přepočítávací koeficienty obsažené v příloze č. 3 ZRUD. Výpočet provádí a přesnou výši procenta, kterým se obce podílejí na určené části celostátního hrubého výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) – f) ZRUD a výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. h) ZRUD, každoročně zveřejňuje Ministerstvo financí ČR formou vyhlášky (resp. její přílohy) na základě speciálního zákonného zmocnění uvedeného v § 4 odst. 11 ZRUD.⁷¹

2.2 Daň z nemovitých věcí

Právní úprava této daně je obsažena v zákoně č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí (dále jen „ZDNV“). Příjmem obecního rozpočtu je celý výnos z této daně (viz § 4 odst. 1 písm. a) ZRUD) a z hlediska teorie tak tedy jde o tzv. daň svěřenou.

R. a P. Musgraveovi považují právě tuto daň (spolu s daní ze mzdových prostředků a poplatky) za nejvhodnější pro místní úroveň vlády (v ČR tedy pro územně samosprávné

⁶⁵ § 4 odst. 2 písm. a) ZRUD

⁶⁶ pozn. autora - kritérium započtené výměry (maximálně 10 ha na obyvatele obce - § 4 odst. 7 ZRUD) zavedeno až od 1. ledna 2013, do té doby šlo pouze o kritérium celkové výměry (viz příslušná historická znění ZRUD)

⁶⁷ § 4 odst. 2 písm. b) ZRUD

⁶⁸ § 4 odst. 2 písm. c) ZRUD

⁶⁹ pozn. autora – toto kritérium zavedeno až od 1. ledna 2013 (viz příslušná historická znění ZRUD)

⁷⁰ § 4 odst. 2 písm. d) ZRUD

⁷¹ § 4 odst. 11 ZRUD

celky).⁷² M. Radvan pak řadí daň z nemovitých věcí spolu s místními poplatky mezi tzv. místní daně, přičemž pod pojmem místní daň má na mysli *dávku peněžitého charakteru směřující do obecního rozpočtu, kterou může obec jakýmkoliv způsobem ovlivnit co do daňového základu, sazby daně či některého z korekčních prvků*.⁷³ Daň z nemovitých věcí je tvořena daní z pozemků (§ 1 písm. a) ZDNV, konkrétně upravena v části první ZDNV) a daní ze staveb a jednotek (§ 1 písm. b) ZDNV, vymezena v části druhé ZDNV).

U daně z pozemků ZDNV stanovuje, že *předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí*.⁷⁴ Základ daně je pak upraven v § 5 ZDNV a dle druhu pozemku je jím buď cena půdy (výměra pozemku v m² x cena půdy stanovená příslušnou vyhláškou na 1 m²), cena pozemku (určená podle platných cenových předpisů, popř. součin výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč) nebo skutečná výměra pozemku v m².⁷⁵ Sazby daně jsou pak stanoveny opět v závislosti na druhu pozemku.⁷⁶ U stavebních pozemků se pak základní sazba daně dále násobí koeficientem závislým na velikosti obce, v jejímž území se pozemek nachází (hodnoty koeficientu se pohybují v zákonných hodnotách od 1,0 do 4,5).⁷⁷ ZDNV obcím umožňuje prostřednictvím OZV tento koeficient pro určité části obce buď o jednu kategorii zvýšit, nebo snížit o jednu až tři kategorie, koeficient 4,5 však mohou obce zvýšit maximálně na koeficient 5,0.⁷⁸ ZDNV tento koeficient nijak nenazývá, bývá však označován jako tzv. koeficient polohové renty či jen polohová renta.

Předmětem daně ze staveb a jednotek je dle § 7 odst. 1 ZDNV tzv. zdanitelná stavba (budova, popř. inženýrská stavba) nebo tzv. zdanitelná jednotka (dokončená či užívaná) nacházející se na území ČR.⁷⁹ Základ daně je stanoven v § 10 ZDNV a je jím výměra zastavěné plochy v m² u staveb a tzv. upravená podlahová plocha u jednotky.⁸⁰ Jednotlivé sazby daně jsou pak uvedeny v § 11 ZDNV a stejně jako u stavebních pozemků se základní sazba této daně násobí koeficientem odvislým od počtu obyvatel v příslušné obci.⁸¹ U některých staveb/jednotek může obec také stanovit prostřednictvím OZV koeficient v hodnotě 1,5, kterým se bude násobit základní sazba této daně.⁸² Tento koeficient bývá označován jako tzv. obecní koeficient.

---

⁷² MUSGRAVE, Richard A., MUSGRAVE, Peggy B. *Věřejné finance v teorii a praxi*. 1. vydání. Praha: Management press, 1994, s. 439.

⁷³ RADVAN, Michal. Ústavněprávní aspekty místních daní. In BOHÁČ, Radim (ed). *Pocta Milani Bakašovi k 70. narozeninám*. Praha: Leges, 2009, s. 322 – 323.

⁷⁴ § 2 odst. 1 ZDNV

⁷⁵ § 5 odst. 1 až 3 ZDNV

⁷⁶ § 6 odst. 1 a 2 ZDNV

⁷⁷ § 6 odst. 4 písm. a) ZDNV

⁷⁸ § 6 odst. 4 písm. b) ZDNV

⁷⁹ § 7 odst. 1 ZDNV

⁸⁰ § 10 odst. 1 a 3 ZDNV

⁸¹ § 11 odst. 3 písm. a) ZDNV

⁸² § 11 odst. 3 písm. b) ZDNV

V souladu s § 12 ZDNOV pak mohou dále obce prostřednictvím OZV stanovit pro nemovité věci na svém území tzv. místní koeficient (jediný zákonem přímo pojmenovaný), který může být dle výše uvedeného ustanovení ZDNOV stanoven v hodnotách 2, 3, 4 nebo 5, jímž se poté vynásobí příslušná daň.⁸³ Výjimkou jsou však pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů (§ 5 odst. 1 ZDNOV), na které se tento koeficient nevztahuje.⁸⁴ M. Nováková a P. Koubovský jako důvod této výjimky uvádějí způsob zjištění základu daně u tohoto typu pozemků, vzhledem k němuž se předpokládá, že tyto pozemky jsou již zdaněny dostatečně.⁸⁵

Ohledně případné budoucí právní úpravy daně z nemovitých věcí lze souhlasit s M. Šefčíkem, který navrhuje tuto daň koncipovat jako valorickou a taktéž přenést správu této daně na obce.⁸⁶ Právě absence pojetí daně z nemovitých věcí jako daně ad valorem je pak podle V. Kameníčkové jednou z příčin poměrně nízkého výnosu této daně ve srovnání se zbytkem Evropy.⁸⁷

2.3 Místní poplatky

Dalším z analyzovaných příjmů obecních rozpočtů v této práci jsou příjmy z místních poplatků, které V. Pelc vymezuje jako *jeden z veřejnoprávních příjmů, které veřejnoprávní subjekty ukládají jednotlivcům takovým způsobem, aby se jimi alespoň částečně kryly náklady spojené s činnostmi, vyvolané činností těchto jednotlivců.*⁸⁸

Pro srovnání uvádím i definici H. Markové, podle níž jsou místní poplatky *povinné platby, uvedené v zákoně..., které může na svém území zavést každá obec v rámci své samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou.*⁸⁹ Místní poplatky pak dle této autorky plní funkci fiskální, avšak nezanedbatelný je dle ní i jejich regulační, popř. ochranný význam.⁹⁰ Ohledně regulační funkce místních poplatků M. Radvan upozorňuje, že ji obce často plně nevyužívají a spíše se zaměřují na efekt fiskální.⁹¹ K otázce charakteru místních poplatků V. Pelc uvádí, že u některých lze shledat charakter poplatkový (např. místní poplatek za užívání veřejného prostranství), u jiných pak spíše

---

⁸³ § 12 ZDNOV

⁸⁴ § 12 druhá věta, poslední část souvětí ZDNOV

⁸⁵ NOVOTNÁ, Monika, KOUBOVSKÝ, Petr. *Zákon o dani z nemovitých věcí komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 71.

⁸⁶ ŠEFČÍK, Michael. Nedostatky daně z nemovitých věcí. *Obec a finance*, 2014, roč. 19, č. 2, s. 23.

⁸⁷ KAMENÍČKOVÁ, Věra. Daň z nemovitosti – jedná se opravdu o nevýznamnou daň? *Obec a finance*, 2015, roč. 20, č. 4, s. 22.

⁸⁸ PELC, Vladimír. *Místní poplatky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. XVI.

⁸⁹ MARKOVÁ, Hana. Vlastní nebo sdílené daně obcím? In KANDALEC, Pavel a kol. (eds). *Days of public law: Sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 506.

⁹⁰ MARKOVÁ, Hana. In BAKEŠ: *Finanční právo...*, s. 250.

⁹¹ RADVAN, Michal. *Místní daně*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 37.

charakter částečně či plně daňový (např. místní poplatek ze vstupného).⁹² Jako rozlišovací kritérium mezi daněmi a poplatky (nejen místními) pak R. Boháč uvádí ekvivalentnost a zpravidla i účelovost poplatků.⁹³

O zavedení místních poplatků a otázkách s nimi souvisejícími obec rozhoduje prostřednictvím OZV (viz § 14 odst. 2 ZMP).

Obec musí mít při přijímání OZV pravomoc ji vydat, nesmí vybočit z mezí zákonem vymezené věcné působnosti, nesmí při jejím vydání zneužít zákonem svěřenou pravomoc a působnost a taktéž nesmí přijetím takové OZV či některého jejího ustanovení jednat zjevně nerozumně – jde o tzv. test čtyř kroků, jenž užívá Ústavní soud ČR při přezkumu OZV.⁹⁴

Právní úprava místních poplatků je obsažena v zákoně o místních poplatcích⁹⁵ (dále jen „ZMP“) a důležité je taktéž ustanovení čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod, podle něhož mohou být poplatky (stejně jako daně) ukládány pouze formou zákona.⁹⁶ Právní podklad místních poplatků je pak taktéž obsažen v čl. 9 odst. 3 Evropské charty místní samosprávy, který stanoví, že *alespoň část finančních zdrojů místních společenství pochází z místních daní a poplatků, jejichž sazbu mohou místní společenství v mezích zákona stanovit.*⁹⁷

V současnosti mohou obce vybírat následující místní poplatky (taxativní výčet v § 1 ZMP):

- **poplatek ze psů**
- **poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt**
- **poplatek za užívání veřejného prostranství**
- **poplatek ze vstupného**
- **poplatek z ubytovací kapacity**
- **poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst**
- **poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů**

⁹² PELC: *Místní poplatky...*, s. XVI.

⁹³ BOHÁČ, Radim. Ke kodifikaci daňového práva. *Daně a finance*, 2016, roč. 24, č. 3, s. 4.

⁹⁴ náleží Ústavního soudu ze dne 29. června 2010, sp. zn. Pl. ÚS 9/10, bod 14

⁹⁵ zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁶ čl. 11 odst. 5 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993, o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁷ čl. 9 odst. 3 sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 181/1999 Sb., o přijetí Evropské charty místní samosprávy, ve znění pozdějších předpisů

- **poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace**⁹⁸

Řízení o místních poplatcích vykonává dle § 14 odst. 3 ZMP obecní úřad, přičemž na rozdíl od rozhodnutí o zavedení místních poplatků (spadá do samostatné působnosti - § 14 odst. 1 ZMP) jde o výkon přenesené působnosti (§ 15 ZMP). Dochází tedy – jak upozorňují autoři článku věnujícímu se problematice místních poplatků – k paradoxní situaci, kdy stát v rámci příspěvku na plnění úkolů v přenesené působnosti přispívá i na správu místních poplatků, které jsou jinak zaváděny obcemi v samostatné působnosti a plynou k jejich vlastnímu prospěchu výlučně do jejich vlastního rozpočtu.⁹⁹ Nezaplacené či ve špatné výši uhrazené místní poplatky obecní úřad vyměruje platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem,¹⁰⁰ kdy je současně oprávněn tyto poplatky navýšit až na trojnásobek.¹⁰¹

Š. Faltová pak poukazuje na skutečnost, že toto poplatkové řízení je ovládáno totožnými zásadami jako řízení daňové a je rozděleno do tří úseků (přípravného, vyměřovacího, vymáhacího).¹⁰²

2.3.1 Poplatek ze psů

Prvním z celkem osmi druhů místních poplatků, které mohou obce na svém území zavést, je podle systematiky ZMP poplatek ze psů.

Dle H. Markové bývá motivací obcí pro zavedení tohoto místního poplatku snaha o jistou regulaci počtu psů na území obce a taktéž o získání prostředků, které mají být použity na úklid a udržování veřejně přístupných obecních pozemků.¹⁰³

Legálně je poplatek ze psů vymezen v § 2 ZMP. Poplatek se platí pouze ze psů starších tří měsíců a pro určité osoby zákon stanovuje osvobození od tohoto místního poplatku (např. některé zdravotně indisponované osoby, osoby provozující obecní útulek, aj.)¹⁰⁴ Maximální zákonem stanovená sazba poplatku činí 1 500 Kč ročně, obcím je však umožněno tento poplatek (za druhého a dalšího psa) navýšit o dalších 50 % (tj. nejvýše na částku 2 250 Kč).¹⁰⁵ U držitelů psů, kteří jsou příjemci některého typu důchodu (invalidního, starobního, vdovského/vdoveckého) a nemají současně jiný zdroj příjmu či jsou příjemci sirotčího důchodu

---

⁹⁸ § 1 písm. a) – h) ZMP

⁹⁹ BINEK, Jan, GALVASOVÁ, Iva, KADEČKA, Stanislav. Místní poplatky – možnosti a realita. *Obec a finance*, 2008, roč. 13, č. 2, s. 18.

¹⁰⁰ § 11 odst. 1 ZMP

¹⁰¹ § 11 odst. 3 ZMP

¹⁰² FALTOVÁ, Šárka. Vybrané otázky finančního práva – řídicí kontrola u místních poplatků. In KYSELOVSKÁ, Tereza a kol. (eds). *Cofola 2015: Sborník z konference*. Brno: Masarykova univerzita, 2015, s. 1021.

¹⁰³ MARKOVÁ, Hana. In BAKEŠ: *Finanční právo...*, s. 251.

¹⁰⁴ § 2 odst. 2 ZMP

¹⁰⁵ § 2 odst. 3 ZMP

lze poplatek ze psů stanovit pouze v maximální výši 200 Kč.¹⁰⁶ Poplatek pak platí držitel psa té obci, ve které má trvalý pobyt (u FO) nebo sídlo (u PO).¹⁰⁷

2.3.2 Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Poplatníkem tohoto místního poplatku jsou lidé pobývající za úplatu a po přechodnou dobu v tzv. lázeňských místech nebo místech soustředěného turistického ruchu ze zdravotních či rekreačních důvodů, přičemž vyhnout se poplatkové povinnosti mohou pouze v případě, že jsou schopni doložit jiný důvod pobytu.¹⁰⁸ Plátcem tohoto poplatku je ubytovatel, který je rovněž povinen vést tzv. evidenční knihu.¹⁰⁹ Maximální přípustná sazba poplatku je zákonem stanovena na 15 Kč za osobu a den.¹¹⁰ Účel tohoto poplatku spatřuje J. Peková ve finanční spoluúčasti návštěvníků obce na veřejných službách poskytovaných obcí.¹¹¹ V podobném duchu se pak k účelu tohoto místního poplatku vyjádřil v jednom ze svých rozhodnutí i Nejvyšší správní soud.¹¹²

2.3.3 Poplatek za užívání veřejného prostranství

Obce vybírají tento poplatek upravený v § 4 ZMP za tzv. zvláštní užívání veřejného prostranství (např. dočasné umístění prodejního stánku, zábavních atrakcí, vyhrazení trvalého parkovacího místa, konání hudebního vystoupení).¹¹³ Sazbu tohoto poplatku může obec stanovit prostřednictvím OZV až na 10 Kč za den a m² užívaného veřejného prostranství a pro případ, kdy jsou na tomto veřejném prostranství umístěny např. prodejní stánek či pout'ová atrakce, může obec sazbu stanovit až na 100 Kč za m² a den.¹¹⁴ V. Pelc však upozorňuje, že *obec musí v obecně závazné vyhlášce přesně vymezit prostranství, která považuje za veřejná a z nichž chce vybírat místní poplatek v případě jejich zvláštního užití.*¹¹⁵

2.3.4 Poplatek ze vstupného

Dalším z místních poplatků uvedených v ZMP, je poplatek ze vstupného, kterým obce zpoplatňují vstupné na jednotlivé typy akcí taxativně vymezených v příslušném ustanovení, přičemž vstupné je dle tohoto ustanovení *peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí*

---

¹⁰⁶ Tamtéž

¹⁰⁷ § 2 odst. 4 ZMP

¹⁰⁸ § 3 odst. 1 ZMP

¹⁰⁹ § 3 odst. 3 a 4 ZMP

¹¹⁰ § 3 odst. 5 ZMP

¹¹¹ PEKOVÁ: *Finance územní samosprávy...*, s. 458.

¹¹² rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, sp. zn. 2 Afs 51/2009 – 89, poslední odstavec

¹¹³ § 4 odst. 1 ZMP

¹¹⁴ § 4 odst. 4 ZMP

¹¹⁵ PELC: *Místní poplatky...*, s. 59.

*může zúčastnit.*¹¹⁶ Sazbu tohoto místního poplatku může obec stanovit až do výše 20 % z celkové částky vybrané na vstupném, popř. může tento místní poplatek (podobně jako i některé další) vybírat formou paušálu.¹¹⁷

2.3.5 Poplatek z ubytovací kapacity

V § 7 ZMP je obsažena úprava místního poplatku z ubytovací kapacity, který se dle tohoto ustanovení *vybírá v obcích a městech v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.*¹¹⁸ Poplatníkem tohoto místního poplatku je (pozn. autora – na rozdíl od poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt) ubytovatel, který má povinnost vést tzv. evidenční knihu.¹¹⁹ Sazbu poplatku může obec prostřednictvím OZV stanovit až do výše 6 Kč za obsazené lůžko a den, popř. je možno i tento poplatek (na základě dohody s ubytovatelem) taktéž stanovit formou paušálu.¹²⁰ V. Pelc ve své publikaci poukazuje na skutečnost, že ZMP v tomto ustanovení nevhodně užívá spojení „v obcích a městech“, jelikož město je typem obce.¹²¹

2.3.6 Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Tento místní poplatek upravený v § 10 ZMP obce vybírají *za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.*¹²²

Poplatníkem tohoto místního poplatku jsou osoby, které o vydání tohoto povolení požádají, některé osoby jsou však od tohoto poplatku osvobozeny (např. lidé mající v daném místě trvalý pobyt).¹²³ Sazba poplatku může být obcí stanovena až do výše 200 Kč za den (pozn. autora - v průběhu psaní této práce došlo k novele tohoto ustanovení – do 30. června 2017 činila maximální přípustná sazba poplatku 20 Kč denně¹²⁴) a i zde zákon připouští možnost paušálního výběru tohoto poplatku.¹²⁵

V souvislosti s případnou budoucí úpravou tohoto místního poplatku mě napadá, zdali by nebylo vhodnější kritérium trvalého pobytu nahradit kritériem bydliště, jelikož ne každý bydlí v místě, kde má hlášený trvalý pobyt, určité riziko však spatřuji ve zhoršeném prokazování této faktické skutečnosti či v případném obcházení platby tohoto místního poplatku.

---

¹¹⁶ § 6 odst. 1 ZMP

¹¹⁷ § 6 odst. 3 ZMP

¹¹⁸ § 7 odst. 1 ZMP

¹¹⁹ § 7 odst. 3 ZMP

¹²⁰ § 7 odst. 4 ZMP

¹²¹ PELC: *Místní poplatky...*, s. 89.

¹²² § 10 odst. 2 ZMP

¹²³ § 10 odst. 1 ZMP

¹²⁴ viz příslušné dřívější znění

¹²⁵ § 10 odst. 3 ZMP

2.3.7 Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Právní úpravu tohoto místního poplatku nalezneme v § 10b ZMP, jeho poplatníci jsou pak konkrétně vymezeni v § 10b odst. 1 písm. a) a b) ZMP.

Sazba poplatku se skládá ze dvou částí – první část sazby tvoří částka, která může být OZV stanovena až do výše 250 Kč ročně za poplatníka, druhá část sazby poplatku je pak vypočtena na základě skutečných nákladů, které obec v předchozím roce vynaložila v souvislosti s nakládáním s komunálním odpadem, přičemž tato částka může činit až 750 Kč ročně za poplatníka.¹²⁶ Horní sazba tohoto místního poplatku tak tedy může celkově dosahovat maximálně 1 000 Kč za poplatníka a rok.

Na tomto místě je však vhodné zmínit, že obce mohou vybírat poplatek za komunální odpad také na základě zákona o odpadech (dále jen „ZOdp“).¹²⁷ Tento zákon umožňuje vybírat poplatek za komunální odpad buď na základě § 17a ZOdp („poplatek za komunální odpad“) nebo § 17 odst. 6 ZOdp („úhrada za komunální odpad na základě smlouvy“). Obec se však vždy může rozhodnout pouze pro jeden z těchto způsobů plateb za komunální odpad (srovnej § 17 odst. 6 věta třetí ZOdp a § 17a odst. 1 věta druhá ZOdp).

V souvislosti s tímto místním poplatkem hodnotím pozitivně jednu z posledních novel ZMP, která mimo jiné přenesla (v případě vzniku nedoplatku) poplatkovou povinnost z nezletilých a nesvéprávných osob na jejich zákonné zástupce a opatrovníky.¹²⁸ Rozpor dřívější právní úpravy s ústavním pořádkem potvrdil před nedávnem v jednom ze svých nálezů Ústavní soud ČR.¹²⁹

2.3.8 Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace

Poplatníkem tohoto posledního v zákoně uvedeného druhu místního poplatku je vlastník v § 10c ZMP vymezeného (tzv. zhodnoceného) stavebního pozemku,¹³⁰ přičemž postup pro výpočet sazby tohoto poplatku je pak uveden v posledním odstavci výše uvedeného ustanovení.¹³¹ Jak se lze dočíst v publikaci M. Radvana, jde o nejmladší a také nejméně výnosný místní poplatek.¹³²

---

¹²⁶ § 10b odst. 5 ZMP

¹²⁷ zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁸ zákon č. 266/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁹ náleží Ústavního soudu ze dne 8. srpna 2017, sp. zn. Pl. ÚS 9/15, enunciat

¹³⁰ § 10c odst. 1

¹³¹ § 10c odst. 3

¹³² RADVAN: *Místní daně...*, s. 123.

3 Šléglov

Obec Šléglov leží na severu okresu Šumperk nedaleko jeho hranice s okresem Jeseník. S počtem 43 obyvatel (k 1. lednu 2016) patří společně s obcemi Janoušov (43 obyvatel) a Vikantice (79 obyvatel) k nejmenším obcím tohoto okresu¹³³ a pro účely této diplomové práce byla zvolena jako reprezentant skupiny tzv. nejmenších obcí (tj. obcí do 50 obyvatel). Katastrální území obce se rozkládá na celkové ploše 717,4 ha a leží v nadmořské výšce 661 m n. m.¹³⁴ První písemná zmínka o obci pochází z roku 1325.¹³⁵ Obcí s pověřeným obecním úřadem je město Hanušovice, obcí s rozšířenou působností pak město Šumperk.¹³⁶

3.1 Příjmy ze sdílených daní

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
DPFO	167 394 Kč	3 892,90 Kč
DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	114 870 Kč	2 671,40 Kč
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	37 118 Kč	863,20 Kč
DPFO z kapitálových výnosů	15 405 Kč	358,30 Kč
DPPO	159 051 Kč	3698,90 Kč

Tabulka č. 8. – Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. Zdroj dat – rozpočet obce Šléglov.¹³⁷ Vlastní tvorba.

Pro výpočet daňových příjmů uvedených v § 4 odst. 1 písm. b) – f) ZRUD (jsou zde stanoveny podíly na celostátním hrubém výnosu DPH, DPFO a DPPO) jsou rozhodná kritéria uvedená v § 4 odst. 2 tohoto zákona (viz podkapitola 2.1.4). Započtená výměra katastrálního území obce Šléglov po redukci provedené v souladu s § 4 odst. 7 ZRUD (maximální výměra 10 ha/jednoho obyvatele obce) k 1. lednu 2016 dosahovala 430 ha a v obci k tomuto datu žilo celkem 43 obyvatel.¹³⁸ Ve Šléglově se nenachází žádná škola, takže hodnota určovaná podle § 4 odst. 2 písm. c) ZRUD není pro výpočet procenta dle § 4 odst. 2 ZRUD relevantní. Výše tohoto procenta, kterým se Šléglov podílí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní uvedených v § 4 odst. 1 písmenech b) – f) ZRUD, činila pro rok 2016 0,000405 % a výše procenta, jímž se obec podílí na výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. h) pak byla 0,000079 %.¹³⁹

Na DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků obdržel Šléglov částku 114 870 Kč,

¹³³ <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>

¹³⁴ <https://www.czso.cz/documents/11276/26574475/sleglov.pdf/eedc0aa6-1ed3-47e7-b6c6-96ec18faa3f4?version=1.2>

¹³⁵ *Historie obce Šléglov - Schlegelsdorf* [online]. sleglov.cz, 24. září 2015 [cit. 17. února 2017]. Dostupné na <<http://www.sleglov.cz/historie/%2Dobce/d-1115/p1=52>>.

¹³⁶ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:781801

¹³⁷ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00853097#rozpocet-prijmy-druhovy>

¹³⁸ příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů (dále jen „příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb.“)

¹³⁹ Tamtéž

na DPFO ze samostatné výdělečné činnosti 37 118 Kč a na DPFO z kapitálových výnosů pak 15 405 Kč. Celkem na DPFO v roce 2016 obec obdržela 167 394 Kč. Díky podílu na DPPO dle § 4 odst. 1 písm. f) ZRUD pak připutovalo do rozpočtu obce ve sledovaném období 159 051 Kč.

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	292 474 Kč	6 801,70 Kč
DPH	292 474 Kč	6 801,70 Kč

Tabulka č. 9. Výnos z podílu na DPH. Zdroj dat – rozpočet obce Šléglov. Vlastní tvorba.

Výše procenta, jímž se obec Šléglov podílí na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. b) (stanovuje podíl na DPH), byla pro rok 2016 stanovena na 0,000405 %¹⁴⁰ (totožné jako pro daňové příjmy dle § 4 odst. 1 písm. c) – f) ZRUD, viz výše). Celkově na tomto podílu obec získala 292 474 Kč.

3.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
daně z majetku	229 326 Kč	5 333,20 Kč
daň z nemovitých věcí	229 326 Kč	5 333,20 Kč

Tabulka č. 10. Výnos daně z nemovitých věcí. Zdroj dat – rozpočet obce Šléglov. Vlastní tvorba.

Koeficienty dle § 6 odst. 4 písm. a) ZDNLV (u daně z pozemků) a dle § 11 odst. 3 písm. a) ZDNLV (u daně ze staveb a jednotek) dosahují ve Šléglově zákonné hodnoty 1,0 (jde o obec do 1000 obyvatel), přičemž obec nevyužívá jí svěřené zákonné možnosti tyto koeficienty navýšit či snížit v souladu s příslušnými ustanoveními ZDNLV.

Naproti tomu u tzv. místního koeficientu upraveného v § 12 ZDNLV obec Šléglov využívá možnosti stanovit jednotný koeficient pro nemovité věci nacházející se na celém jejím území. Tento koeficient upravuje OZV obce Šléglov č. 1/2009,¹⁴¹ účinná od 1. ledna 2010, v níž je místní koeficient stanoven na hodnotu 2 (pro srovnání - nejvyšší přípustná zákonná výše tohoto koeficientu dosahuje hodnoty 5¹⁴²).

V katastrálním území obce Šléglov se v současnosti nachází celkem 1096 parcel o celkové výměře 7 174 208 m² a 55 budov (z toho 1 rozestavěná).¹⁴³

Celkově na dani z nemovitých věcí v analyzovaném roce obec Šléglov získala do jejího rozpočtu částku 229 326 Kč.

¹⁴⁰ příloha k vyhlášce č. 272/2016

¹⁴¹ obecně závazná vyhláška obce Šléglov č. 1/2009, o stanovení koeficientu daně z nemovitostí

¹⁴² viz § 12 ZDNLV

¹⁴³ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:781801

3.3 Příjmy z místních poplatků

název položky	celkem v Kč	v Kč/občana
místní poplatky	14 425 Kč	335,50 Kč
poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, ...	13 025 Kč	302,90 Kč
poplatek ze psů	1 400 Kč	32,60 Kč

Tabulka č. 11. – Výnos z místních poplatků. Zdroj dat – rozpočet obce Šléglov. Vlastní tvorba.

Na místních poplatcích vybrala obec Šléglov ve sledovaném období celkem 14 425 Kč. Výše poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek za komunální odpad“) je stanovena OZV obce Šléglov č. 5/2015¹⁴⁴ a činí 300 Kč ročně. Sazba poplatku je určena na základě skutečných nákladů, které v roce 2014 (rok předcházející roku, v němž byla schválena výše uvedená obecně závazná vyhláška) dosahovaly částky 23 237 Kč. Lze konstatovat, že zastupitelstvo obce při stanovení výše této sazby (náleží do samostatné působnosti obce – § 14 ZMP) nevyužilo zákonné možnosti sazbu poplatku navýšit až o 250 Kč v souladu s § 10b odst. 5 písm. a) ZMP.

Poplatek ze psů upravuje OZV obce Šléglov č. 12/2004.¹⁴⁵ Výše sazby za prvního, druhého i dalšího psa je 100 Kč za kalendářní rok. Držitel psa dle § 2 odst. 3 věty druhé ZMP (příjemce důchodu) pak platí sníženou sazbu ve výši 50 Kč za psa a kalendářní rok. Z provedeného rozboru této OZV tedy vyplývá, že obec stanovila poplatek (za prvního psa) pouze v hodnotě jedné patnáctiny zákonem stanovené horní hranice sazby poplatku za psa dle § 2 odst. 3 věty první ZMP.

3.4 Hospodaření obce

rok	příjmy	výdaje	výnosy	náklady	hosp. výsledek
2016	1 507 521 Kč	993 372 Kč	1 355 486 Kč	907 439 Kč	448 047 Kč
2015	1 627 618 Kč	959 632 Kč	1 438 978 Kč	1 007 740 Kč	431 238 Kč
2014	1 253 241 Kč	897 457 Kč	1 219 511 Kč	964 744 Kč	254 767 Kč
2013	1 218 877 Kč	1 108 450 Kč	1 238 240 Kč	952 798 Kč	285 442 Kč
2012	4 182 777 Kč	1 866 595 Kč	4 622 838 Kč	4 209 157 Kč	413 681 Kč

Tabulka č. 12. Přehled hospodaření obce v čase. Zdroj dat – přehledy finančních ukazatelů za příslušné roky.¹⁴⁶ Vlastní tvorba.

Hospodaření této obce hodnotím pozitivně, jelikož Šléglov vykazuje v posledních několika letech mírné přebytky (v průměrné výši 366 635 Kč), přičemž zadluženost obce je zcela

¹⁴⁴ obecně závazná vyhláška obce Šléglov č. 5/2015, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

¹⁴⁵ obecně závazná vyhláška obce Šléglov č. 12/2004, o místních poplatcích

¹⁴⁶ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00853097>

minimální – ke konci roku 2016 celkové závazky obce dosahovaly pouze částky 128 189 Kč.¹⁴⁷ Jednou z posledních rozvojově-investičních akcí byla (v loňském roce) dostavba čistíren odpadních vod, na kterou obec obdržela dotaci z krajského rozpočtu ve výši 163 049 Kč.¹⁴⁸

Stejně pozitivně jako hospodaření obce hodnotím taktéž rozhodnutí zastupitelstva obce zavést místní koeficient u daně z nemovitých věcí dle § 12 ZDNOV.

Ohledně místních poplatků bych pak obci doporučil zavést místní poplatek z ubytovací kapacity (popř. poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt), jelikož v obci je dle informací dostupných na internetu několik možností ubytování a Šléglov je horskou obcí v oblasti Jeseníků nedaleko Starého Města (pod Sněžníkem), z něhož vede několik turistických tras.

---

¹⁴⁷ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00853097>

¹⁴⁸ http://sleglov.cz/assets/File.ashx?id_org=18180&id_dokumenty=1279

4 Rájec

Druhou z analyzovaných obcí a zástupcem skupiny tzv. malých obcí (tj. obcí okolo 500 obyvatel) je obec Rájec ležící v okrese Šumperk nedaleko od města Zábřehu, které pro tuto obec plní funkci pověřeného obecního úřadu a taktéž i úlohu obce s rozšířenou působností.¹⁴⁹ V obci žilo (k 1. lednu 2016) celkem 504 obyvatel¹⁵⁰ a nachází se v nadmořské výšce 274 m n. m.¹⁵¹ Obec je poprvé zmíněna v listině z roku 1273.¹⁵² Rozloha katastrálního území obce činí 491,5 ha.¹⁵³

4.1 Příjmy ze sdílených daní

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
DPFO	1 419 882 Kč	2 817,20 Kč
DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	1 165 996 Kč	2 313,50 Kč
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	126 779 Kč	251,50 Kč
DPFO z kapitálových výnosů	127 107 Kč	252,20 Kč
DPPO	1 313 521 Kč	2 606,20 Kč

Tabulka č. 13. – Výnos z podílů na daních z příjmů. Zdroj dat – rozpočet obce.¹⁵⁴ Tvorba vlastní.

Procentní podíl, kterým se obec Rájec podílí na celostátním hrubém výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) – f) ZRUD, činil ve sledovaném období 0,003352 %. Na výpočet tohoto procenta měly vliv následující hodnoty. V obci žilo k 1. lednu 2016 504 obyvatel a započtená výměra katastrálního území obce činila 491,5 ha. Rájec je na rozdíl od předchozí analyzované obce zřizovatelem příspěvkové organizace – Základní školy a Mateřské školy Rájec, kterou k rozhodnému datu navštěvovalo 41 dětí a žáků.¹⁵⁵

Procentní podíl obce Rájec na výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. h) pak dosahoval 0,000790 %. Na výši tohoto procentního podílu má vliv počet zaměstnanců s místem výkonu práce v dané obci (viz podkapitola 2.1.2). V obci Rájec to v analyzovaném období bylo celkem 40 zaměstnanců.¹⁵⁶

Na podílu z celostátního hrubého výnosu DPFO (§ 4 odst. 1 písm. c) – e) a h) ZRUD) v roce 2016 obec obdržela 1 419 882 Kč.

Na základě podílu na celostátním hrubém výnosu DPPO dle § 4 odst. 1 písm. f) ZRUD pak získala obec Rájec ve stejném období 1 313 521 Kč.

¹⁴⁹ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:738883

¹⁵⁰ <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>

¹⁵¹ <https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/540854>

¹⁵² <http://rajec.zabrezsko.cz/>

¹⁵³ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:738883

¹⁵⁴ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303267#rozpocet-prijmy-druhovy>

¹⁵⁵ příloha k vyhlášce č. 272/2016

¹⁵⁶ Tamtéž

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	2 407 124 Kč	4 776,00 Kč
DPH	2 407 124 Kč	4 776,00 Kč

Tabulka č. 14. – Výnos z podílu na DPH. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Díky podílu na celostátním hrubém výnosu DPH dle § 4 odst. 1 písm. b) ZRUD pak v analyzovaném období připutovaly do obecní pokladny celkem 2 407 124 Kč.

4.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
daně z majetku	447 643 Kč	888,20 Kč
daň z nemovitých věcí	447 643 Kč	888,20 Kč

Tabulka č. 15. – Výnos daně z nemovitých věcí. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Koeficienty dle § 6 odst. 4 písm. a) ZDNLV (u daně z pozemků) a dle § 11 odst. 3 písm. a) ZDNLV (u daně ze staveb a jednotek) jsou v obci Rájec vzhledem k jejímu počtu obyvatel na hodnotách 1,0. Obec nevyužívá možnosti upravit výši těchto koeficientů prostřednictvím OZV, stejně jako nevyužívá ani možnosti stanovení tzv. obecního koeficientu či koeficientu místního dle § 12 ZDNLV. V katastrálním území obce Rájec se v současnosti nachází celkem 2564 parcel o celkové výměře 4 914 682 m², 208 budov (z toho 2 rozestavěné) a 5 jednotek (3 bytové, 2 nebytové).¹⁵⁷ Na výnosu daně z nemovitých věcí tak ve sledovaném období obdržela obec Rájec částku 447 643 Kč.

4.3 Příjmy z místních poplatků

název položky	celkem v Kč	v Kč/občana
místní poplatky	159 105 Kč	315,70 Kč
poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, ...	145 800 Kč	289,30 Kč
poplatek ze psů	9 600 Kč	19,00 Kč
poplatek za užívání veřejného prostranství	3 705 Kč	7,40 Kč

Tabulka č. 16. – Výnos z místních poplatků. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

V Rájci jsou zavedeny celkem čtyři druhy místních poplatků – poplatek za komunální odpad, poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství a poplatek ze vstupného. Poplatek za komunální odpad upravuje OZV obce Rájec č. 2/2015¹⁵⁸ a činí 300 Kč za rok a poplatníka. Sazba je stanovena na základě skutečných nákladů, jež obec vynaložila na sběr a svoz komunálního odpadu v roce předcházejícímu roku vydání výše uvedené obecně závazné

¹⁵⁷ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:738883

¹⁵⁸ obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 2/2015, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

vyhlášky. Tyto náklady v daném období (jde o rok 2014) dosáhly částky 152 570 Kč. Zastupitelstvo obce Rájec se stejně jako zastupitelstvo předchozí analyzované obce rozhodlo nevyužít možnosti navýšení poplatku dle § 10b odst. 5 písm. a) ZMP.

Poplatek ze psů v obci upravuje obecně závazná vyhláška č. 2/2010,¹⁵⁹ přičemž sazba za prvního psa činí 100 Kč (nejvyšší zákonem připuštěná sazba činí 1500 Kč) a sazba za druhého (a dalšího) je pak stanovena ve výši 150 Kč. Sazba za prvního psa je pro příjemce důchodu (§ 2 odst. 3 věta druhá ZMP) snížena na částku 80 Kč. V případě, že tento poplatník je držitelem dvou a více psů, platí pro něj stejná sazba jako pro běžného držitele (tedy 150 Kč za druhého a dalšího psa).

Další z poplatků – poplatek za užívání veřejného prostranství – je upraven v OZV č. 2/2011.¹⁶⁰ Sazby poplatku jsou stanoveny v čl. 6 této OZV a ve většině případů činí sazba 5 Kč za m² a den. Vyšší sazba je však stanovena např. za umístění zařízení sloužících k poskytování prodeje a to konkrétně částka 25 Kč za m² a den. U určitých způsobů užívání veřejného prostranství si navíc obec vyhrazuje možnost případného zvýšení sazby až na její desetinásobek. Možnost stanovení poplatku paušální částkou obec Rájec využívá v případě vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobní automobil (500 Kč ročně).

Posledním z místních poplatků, který je v Rájci vybírán, je poplatek ze vstupného upravený OZV č. 1/2011.¹⁶¹ Sazba činí 20 % z vybraného vstupného na kulturní akci, 10 % ze vstupného na sportovní akci, 20 % ze vstupného na prodejní akce a 10 % ze vstupného na reklamní akce. Celkově bylo ve sledovaném období na místních poplatcích vybráno 159 105 Kč.

4.4 Hospodaření obce

rok	příjmy	výdaje	výnosy	náklady	hosp. výsledek
2016	16 916 184 Kč	16 364 923 Kč	7 780 733 Kč	5 376 848 Kč	2 403 885 Kč
2015	6 277 448 Kč	4 237 547 Kč	6 641 602 Kč	4 535 008 Kč	2 106 594 Kč
2014	7 401 703 Kč	7 625 408 Kč	7 211 896 Kč	5 858 452 Kč	1 353 444 Kč
2013	7 085 311 Kč	7 083 560 Kč	6 704 372 Kč	5 115 414 Kč	1 588 958 Kč
2012	5 218 519 Kč	4 151 815 Kč	4 819 769 Kč	4 178 987 Kč	640 781 Kč

Tabulka č. 17. Přehled hospodaření obce v čase. Zdroj dat – přehledy finančních ukazatelů za příslušné roky.¹⁶² Vlastní tvorba.

Ve shora uvedené tabulce si lze všimnout nárůstu příjmů mezi roky 2012 a 2013, který byl způsoben zejména novelou ZRUD účinnou od 1. ledna 2013. V roce 2012 totiž daňové příjmy

¹⁵⁹ obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 2/2010, o místním poplatku ze psů

¹⁶⁰ obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 2/2011, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

¹⁶¹ obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 1/2011, o místním poplatku ze vstupného

¹⁶² <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303267>

obce dosahovaly částky 3 831 856 Kč, zatímco v roce 2013 již 4 930 418 Kč.¹⁶³ Hospodaření obce v posledních pěti letech lze považovat za úspěšné, v posledních dvou letech pak hospodářský výsledek obce přesahuje dokonce částku dva miliony korun. Skokový nárůst příjmů a výdajů v roce 2016 byl způsoben přijatými dotacemi a s nimi související stavbou obecního vodovodu a kanalizace.¹⁶⁴

Ohledně zvýšení příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí by obci Rájec doporučil zvážení zavedení místního koeficientu, jelikož obec prozatím nevyužívá možnosti zavedení či stanovení některého z koeficientů dle ZDNOV.

Počet zavedených místních poplatků pak považují vzhledem k velikosti obce za dostatečný. Do budoucna by obec mohla uvažovat o zvýšení sazby poplatku ze psů, protože výše tohoto poplatku je v Rájci jedna z nejnižších v rámci porovnávaných obcí.

---

¹⁶³ viz rozpočty obce za příslušné roky dostupné na <<http://monitor.statnipokladna.cz/>>.

¹⁶⁴ závěrečný účet obce Rájec za rok 2016

5 Roudné

Obec Roudné leží v okrese České Budějovice v Jihočeském kraji a pro účely této práce je zástupcem kategorie tzv. větších obcí (obcí s přibližně 1200 obyvateli). Roudné leží v nadmořské výšce 393 m n. m. a první písemná zmínka o obci pochází z roku 1411.¹⁶⁵ Úlohu pověřeného obecního úřadu i obce s rozšířenou působností pro obec Roudné plní krajské město České Budějovice.¹⁶⁶

5.1 Příjmy ze sdílených daní

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
DPFO	4 166 544 Kč	3 423,60 Kč
DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	2 678 148 Kč	2 200,60 Kč
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	1 202 406 Kč	988,00 Kč
DPFO z kapitálových výnosů	285 990 Kč	235,00 Kč
DPPO	2 956 593 Kč	2 429,40 Kč

Tabulka č. 18. – Výnos z podílů na daních z příjmů. Zdroj dat – rozpočet obce.¹⁶⁷ Tvorba vlastní.

Na začátku roku 2016 měla obec Roudné celkem 1217 obyvatel, 56 dětí a žáků navštěvovalo školské zařízení zřizované obcí (zde je rozhodný stav ke 30. září předchozího roku) a místo výkonu práce mělo v obci 59 zaměstnanců (k 1. prosinci předchozího roku). Započtená výměra katastrálního území obce k 1. lednu 2016 činila 382, 6 ha.¹⁶⁸ Procentní podíl, kterým se Roudné podílí na celostátním hrubém výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) – f), tak díky těmto hodnotám dosahoval výše 0,007552 % a procentní podíl na celostátním hrubém výnosu daně dle § 4 odst. 1 písm. h) pak činil 0,001165 %.¹⁶⁹

Díky podílu na celostátním hrubém výnosu DPFO tak obec Roudné ve sledovaném období obdržela 4 166 544 Kč a na základě podílu na celostátním hrubém výnosu DPPO (dle § 4 odst. 1 písm. f) ZRUD) další 2 956 593 Kč.

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	5 410 247 Kč	4 445,60 Kč
DPH	5 410 247 Kč	4 445,60 Kč

Tabulka č. 19. Výnos z podílu na DPH. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Zásluhou podílu na celostátním hrubém výnosu DPH (§ 4 odst. 1 písm. b) ZRUD) pak obec Roudné ve stejném období obdržela částku 5 410 247 Kč.

¹⁶⁵ <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5704/roudne/>

¹⁶⁶ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:741612

¹⁶⁷ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00245372#rozpocet-prijmy-druhovy>

¹⁶⁸ příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb.

¹⁶⁹ Tamtéž

5.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
daně z majetku	463 786 Kč	381,10 Kč
daň z nemovitých věcí	463 786 Kč	381,10 Kč

Tabulka č. 20. Výnos daně z nemovitých věcí. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Obec Roudné nevyužívá možnosti upravit či stanovit jednotlivé koeficienty u daně z nemovitých věcí v souladu s ustanoveními ZDNLV. Koeficienty polohové renty jsou vzhledem k počtu obyvatel v obci na zákonných hodnotách 1,4.

Aktuálně celková výměra katastrálním území obce činí 3 826 193 m² a nachází se na ní 2 249 parcel, 554 budov (z toho 9 rozestavěných).¹⁷⁰

Díky výnosu daně z nemovitých věcí připutovalo do obecní poklady ve sledovaném období celkem 463 786 Kč.

5.3 Příjmy z místních poplatků

název položky	celkem v Kč	v Kč/občana
místní poplatky	34 355 Kč	28,20 Kč
poplatek ze psů	33 195 Kč	27,30 Kč
poplatek za užívání veřejného prostranství	360 Kč	0,30 Kč
poplatek ze vstupného	800 Kč	0,70 Kč

Tabulka č. 21. – Výnos z místních poplatků. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Obec Roudné v současné době vybírá tři druhy místních poplatků v souladu s ustanoveními ZMP, přičemž jsou všechny upraveny formou jediné OZV č. 1/2013¹⁷¹ a jde o poplatek ze psů, poplatek za užívání veřejného prostranství a poplatek ze vstupného. Poplatek za komunální odpad je pak v obci stanoven dle ZOdp.¹⁷²

Sazba poplatku ze psů je stanovena v čl. 4 výše uvedené OZV a činí 200 Kč ročně za prvního a 240 Kč za druhého a dalšího psa téhož držitele. Snížená výše poplatku pro držitele, který je příjemcem některého typu důchodu činí 120 Kč za prvního a 160 Kč za druhého a dalšího psa.

Sazby poplatku za užívání veřejného prostranství jsou upraveny v čl. 11 dotyčné OZV a pohybují se v rozmezí 1 až 10 Kč za den a m² u většiny způsobů užívání veřejného prostranství. Za umístění dočasných staveb pro poskytování prodeje a umístění stavebních zařízení je pak sazba stanovena na týdenní bázi a činí 20 Kč za m² a týden. Vyhrazení trvalého parkovacího

¹⁷⁰ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:741612

¹⁷¹ obecně závazná vyhláška obce Roudné č. 1/2013, o místních poplatcích

¹⁷² obecně závazná vyhláška obce Roudné č. 1/2016, o stanovení systému, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, BIO odpadů a nakládání se stavebním odpadem v k. ú. obce Roudné

místa vyjde případné zájemce v této obci na 100 Kč měsíčně (tj. 1 200 Kč za rok). Posledním z místních poplatků vybíraných v obci Roudné na základě ZMP je poplatek ze vstupného. Sazba tohoto poplatku je stanovena v čl. 15 výše uvedené OZV formou paušálního poplatku ve výši 400 Kč z pořádané akce (jakéhokoliv typu).

Výše poplatku za komunální odpad, který obec Roudné vybírá jako jediná z analyzovaných obcí na základě ZOdp, se liší v závislosti na typu nádoby/popelnice a zvolené frekvence sběru. Obyvatelé obce si zakupují tzv. svozové známky.¹⁷³

5.4 Hospodaření obce

rok	příjmy	výdaje	výnosy	náklady	hosp. výsledek
2016	15 524 638 Kč	11 046 021 Kč	15 564 361 Kč	11 431 102 Kč	4 133 259 Kč
2015	23 389 984 Kč	30 655 853 Kč	14 732 981 Kč	12 784 382 Kč	1 948 599 Kč
2014	23 770 601 Kč	22 454 683 Kč	12 834 413 Kč	9 196 477 Kč	3 637 936 Kč
2013	11 555 631 Kč	8 399 245 Kč	11 831 200 Kč	9 729 027 Kč	2 102 173 Kč
2012	8 450 046 Kč	8 190 753 Kč	8 667 687 Kč	8 798 336 Kč	- 130 649 Kč

Tabulka č. 22. Přehled hospodaření obce v čase. Zdroj dat – přehledy finančních ukazatelů za příslušné roky.¹⁷⁴
Vlastní tvorba.

Hospodaření obce Roudné v posledních letech lze považovat za příkladné s výjimkou roku 2012, kdy se hospodářský výsledek obce dostal do ztráty 130 649 Kč. V roce 2016 hospodářský výsledek činil 4 133 259 Kč, přičemž ve stejném období měla obec krátkodobé závazky ve výši 392 099 Kč a dlouhodobé závazky dosahovaly 2 424 793 Kč.¹⁷⁵

Vzhledem k tomu, že obec Roudné vykazuje nejnižší výnos daně z nemovitých věcí v přepočtu na obyvatele v rámci srovnávaných obcí (viz graf č. 1 na str. 51), navrhnul bych této obci zvážení zavedení či stanovení některého z koeficientů dle ZDNLV.

U místního poplatku ze vstupného bych pak obci doporučil tento poplatek vybírat formou procentuální částky ze vstupného namísto aktuálního způsobu výběru tohoto poplatku formou paušálu (viz výše), jelikož mám za to, že tímto způsobem obec dosáhne vyšších výnosů z tohoto druhu místního poplatku.

¹⁷³ <http://www.roudne.cz/soubory/obec/odpady/Poplatky2018.pdf>

¹⁷⁴ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00245372>

¹⁷⁵ závěrečný účet obce Roudné za rok 2016

6 Dolní Bečva

Obec Dolní Bečva leží v okrese Vsetín ve Zlínském kraji nedaleko státní hranice se Slovenskou republikou a pro účely této práce je reprezentantem skupiny tzv. středně velkých obcí (tj. obcí okolo 1900 obyvatel. Funkci pověřeného obecního úřadu i obce s rozšířenou působností pro Dolní Bečvu vykonává město Rožnov pod Radhoštěm.¹⁷⁶ První písemná zmínka o obci pochází z roku 1597 a nadmořská výška obce činí 427 m n. m.¹⁷⁷

6.1 Příjmy ze sdílených daní

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
DPFO	5 465 805 Kč	2 876,70 Kč
DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	4 655 610 Kč	2 450,30 Kč
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	307 405 Kč	161,80 Kč
DPFO z kapitálových výnosů	502 790 Kč	264,60 Kč
DPPO	5 195 797 Kč	2 734,60 Kč

Tabulka č. 23. – Výnos z podílů na daních z příjmů. Zdroj dat – rozpočet obce.¹⁷⁸ Vlastní tvorba.

Obec Dolní Bečva se podílí na celostátním hrubém výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) – f) ZRUD celkovým procentem ve výši 0,013259 %. Započtená výměra katastrálního území obce rozhodná pro výpočet tohoto procentního podílu činila ve sledovaném období 2 004,9 ha a v obci žilo celkem 1900 obyvatel. Obec je zřizovatelem Základní a mateřské školy Dolní Bečva, kterou k rozhodnému datu navštěvovalo 244 dětí a žáků. Počet zaměstnanců s místem výkonu práce v obci, který má vliv na procentní podíl na výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. h), pak činil 391 osob a výše tohoto podílu tak dosáhla 0,007717 %.¹⁷⁹

Na podílu z celostátního hrubého výnosu DPFO v roce 2016 obec obdržela 5 465 805 Kč a na základě podílu na celostátním hrubém výnosu DPPO (§ 4 odst. 1 písm. f) ZRUD) pak Dolní Bečva získala ve stejném období 5 195 797 Kč.

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	9 521 962 Kč	5 011,60 Kč
DPH	9 521 962 Kč	5 011,60 Kč

Tabulka č. 24. Výnos z podílu na DPH. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

¹⁷⁶ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:628522

¹⁷⁷ <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7109/dolni-becva/>

¹⁷⁸ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obec/detail/00303747#rozpocet-prijmy-druhovy>

¹⁷⁹ příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb.

Ve sledovaném období činil procentní podíl Dolní Bečvy na celostátním hrubém výnosu DPH celkem 0,013259 %¹⁸⁰ a obec tak díky němu získala 9 521 962 Kč.

6.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
daně z majetku	1 810 604 Kč	952,90 Kč
daň z nemovitých věcí	1 810 604 Kč	952,90 Kč

Tabulka č. 25. Výnos daně z nemovitých věcí. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Dolní Bečva jako první z analyzovaných obcí využívá možnosti úpravy či zavedení všech typů koeficientů dle ZDNLV. Úprava je obsažena v OZV č. 2/2011.¹⁸¹ Koeficient dle § 11 odst. 3 písm. a), který je jinak standardně ve výši 1,4 (obec má 1900 obyvatel), Dolní Bečva stanovuje na hodnotu 1,0 pro ve vyhlášce uvedené obytné domy s č. p. Koeficient dle § 11 odst. 3 písm. b) pak obec v souladu se ZDNLV zavádí pro stavby a obytné domy určené k individuální rekreaci. A konečně pak tzv. místní koeficient dle § 12 ZDNLV Dolní Bečva stanovila na hodnotu 2.

V katastrálním území obce Dolní Bečva se aktuálně nachází celkem 6234 parcel o celkové výměře 20 036 775 m² a také 1141 budov (z toho 3 rozestavěné) a 57 jednotek (z toho 3 nebytové).¹⁸²

Na výnosu daně z nemovitých věcí ve sledovaném období Dolní Bečva obdržela celkovou částku ve výši 1 810 604 Kč.

6.3 Příjmy z místních poplatků

název položky	celkem v Kč	v Kč/občana
místní poplatky	1 050 870 Kč	553,10 Kč
poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, ...	861 598 Kč	453,50 Kč
poplatek ze psů	63 588 Kč	33,50 Kč
poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	48 922 Kč	25,70 Kč
poplatek za užívání veřejného prostranství	30 568 Kč	16,10 Kč
poplatek z ubytovací kapacity	46 194 Kč	24,30 Kč

Tabulka č. 26. – Výnos z místních poplatků. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

V Dolní Bečvě je zavedeno celkem šest druhů místních poplatků, přičemž všechny jsou zavedeny jedinou OZV č. 1/2015.¹⁸³

Poplatek za komunální odpad platí obyvatelé Dolní Bečvy v celkové výši 400 Kč za rok. Poplatek je tvořen částkou 250 Kč v souladu s § 10b odst. 5 písm. a) ZMP a částkou 150 Kč

¹⁸⁰ příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb.

¹⁸¹ obecně závazná vyhláška obce Dolní Bečva č. 2/2011, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí

¹⁸² http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:628522

¹⁸³ obecně závazná vyhláška obce Dolní Bečva č. 1/2015, o místních poplatcích

stanovenou na základě skutečných nákladů podle § 10b odst. 5 písm. b) ZMP.

Výše poplatku ze psů je odstupňovaná a činí 300 Kč u psů, jejichž držitel žije v rodinném domě a 600 Kč u ostatních držitelů. Zvýhodněná sazba ve výši 100 Kč pak platí pro držitele psa, který pobírá některý typ důchodu (viz § 2 odst. 3 věta druhá ZMP). Sazbu za druhého a dalšího psa téhož držitele pak výše uvedená OZV zvyšuje o 50 % (takže jde o částky 450 Kč, 900 Kč a 150 Kč).

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt je upraven v části III. výše uvedené OZV obce Dolní Bečva a činí 10 Kč na osobu a den.

U poplatku za užívání veřejného prostranství Dolní Bečva zpoplatňuje celkem čtyři způsoby možného využívání veřejného prostranství (čl. 16 dotyčné OZV). Za umístění stánků a obdobných zařízení k prodejním účelům si obec účtuje 30 Kč/m² a den, při poutích pak 60 Kč/m² a den. Při dlouhodobém umístění pak sazba činí 400 Kč/m² a rok. Za umístění reklamních zařízení činí sazba poplatku 100 Kč/m² a měsíc. V případě umístění lunaparku a obdobných atrakcí je sazba stanovena na 10 Kč/m² a den. Poslední kategorií poplatku za užívání veřejného prostranství pak tvoří poplatek za vyhrazení trvalého parkovacího místa, jenž je stanoven ve výši 300 Kč za rok pro osobní vozidla a 600 Kč za rok pro vozidla nákladní.

Poplatek ze vstupného je upraven v části V. výše uvedené OZV a je tvořen třemi sazbami. Jde-li o kulturní a prodejní akce činí sazba 15 %, při akcích společenských a politických organizací 10 % a nejméně (5 %) u ostatních typů akcí.

Posledním místním poplatkem, který obec Dolní Bečva vybírá, je poplatek z ubytovací kapacity, jehož sazba je stanovena na 2 Kč za využití lůžko/den (čl. 28 příslušné OZV)

Celkově ve sledovaném období Dolní Bečva vybrala na místních poplatcích částku 1 050 870 Kč.

6.4 Hospodaření obce

rok	příjmy	výdaje	výnosy	náklady	hosp. výsledek
2016	31 350 052 Kč	25 345 207 Kč	30 384 180 Kč	22 502 229 Kč	7 881 951 Kč
2015	47 123 249 Kč	47 095 663 Kč	28 044 570 Kč	20 276 437 Kč	7 768 133 Kč
2014	37 821 140 Kč	34 816 365 Kč	27 024 286 Kč	19 813 675 Kč	7 210 611 Kč
2013	27 965 834 Kč	23 742 562 Kč	25 322 552 Kč	19 314 943 Kč	6 007 609 Kč
2012	21 778 015 Kč	30 133 748 Kč	34 540 719 Kč	37 433 070 Kč	- 2 892 351 Kč

Tabulka č. 27. Přehled hospodaření obce v čase. Zdroj dat – přehledy finančních ukazatelů za příslušné roky.¹⁸⁴
Vlastní tvorba.

¹⁸⁴ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303747>

Taktéž na příkladu Dolní Bečvy lze pozorovat zlepšení příjmové situace v souvislosti s novelou ZRUD účinnou od 1. ledna 2013. Dolní Bečva v posledních letech hospodář s přebytky pohybujícími se mezi šesti až osmi miliony Kč. Záporného hospodářského výsledku dosáhla ve zkoumaném období pouze v roce 2012.

K 31. prosinci 2016 měla obec na běžném účtu k dispozici 6 739 525 Kč a objem nesplacených úvěrů činil 19 097 104 Kč. Ke stejnému datu pak měla Dolní Bečva 43 651 Kč v sociálním fondu obce, 16 342 Kč ve fondu rozvoje bydlení a 1 664 000 Kč ve fondu určeném na obnovu vodovodu.¹⁸⁵

Ohledně efektivního využívání zákonných nástrojů k navýšení příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí a místních poplatků by Dolní Bečva mohla sloužit jako příklad ostatním obcím, jelikož využívá všech tří typů koeficientů dle ZDNLV a má zavedeno celkem šest druhů místních poplatků. Kladně pak hodnotím i skutečnost, že jako jediná ze srovnávaných obcí diferencuje výši poplatku ze psů podle toho, zdali držitel psa bydlí v domě či v bytě.

---

¹⁸⁵ závěrečný účet obce Dolní Bečva za rok 2016

7 Dolní Bojanovice

Dolní Bojanovice jsou obec ležící v okrese Hodonín v Jihomoravském kraji a jsou reprezentantem skupiny tzv. velkých obcí (tj. obcí s počtem zhruba 3000 obyvatel). Úkoly obce s pověřeným obecním úřadem i obce s rozšířenou působností vykonává pro Dolní Bojanovice blízké okresní město Hodonín.¹⁸⁶ Obec leží v nadmořské výšce 178 m n. m. a první písemná zmínka se datuje k roku 1196.¹⁸⁷

7.1 Příjmy ze sdílených daní

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
DPFO	8 224 876 Kč	2 752,60 Kč
DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	6 993 929 Kč	2 340,70 Kč
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	456 583 Kč	152,80 Kč
DPFO z kapitálových výnosů	774 363 Kč	259,10 Kč
DPPO	8 302 737 Kč	2 778,70 Kč

Tabulka č. 28. – Výnos z podílů na daních z příjmů. Zdroj dat – rozpočet obce.¹⁸⁸ Vlastní tvorba.

K 1. lednu 2016 žilo v Dolních Bojanovicích 2988 obyvatel a započtená výměra katastrálního území obce činila 1990,6 ha. Školské zařízení zřizované obcí pak k rozhodnému datu (30. září předchozího roku) navštěvovalo 453 dětí a žáků a místo výkonu práce mělo v Dolních Bojanovicích celkem 438 zaměstnanců (k 1. prosinci předchozího roku). S ohledem na hodnoty těchto kritérií dosáhl procentní podíl, jímž se Dolní Bojanovice podílejí na výnosu daní dle § 4 odst. 1 písm. b) – f) ZRUD výše 0,021179 % a procentní podíl na celostátním hrubém výnosu daně dle § 4 odst. 1 písm. h) ZRUD 0,008645.¹⁸⁹

Z titulu podílu na celostátním hrubém výnosu DPFO tak do obecní pokladny doputovalo ve sledovaném období 8 224 876 Kč a díky podílu na celostátním hrubém výnosu DPPO (dle § 4 odst. 1 písm. f) ZRUD) pak dalších 8 302 737 Kč.

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	15 201 094 Kč	5 087,40 Kč
DPH	15 201 094 Kč	5 087,40 Kč

Tabulka č. 29. Výnos podílu na DPH. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Zásluhou procentního podílu na celostátním hrubém výnosu DPH (dle § 4 odst. 1 písm. b) ZRUD) Dolní Bojanovice získaly v daném období 15 201 094 Kč.

¹⁸⁶ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:628701

¹⁸⁷ <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6997/dolni-bojanovice/>

¹⁸⁸ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obec/detail/00284858#rozpocet-prijmy-druhovy>

¹⁸⁹ příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb.

7.2 Příjmy z výnosu daně z nemovitých věcí

název položky	celkem v Kč	v Kč/obyvatele
daně z majetku	2 937 144 Kč	983,00 Kč
daň z nemovitých věcí	2 937 144 Kč	983,00 Kč

Tabulka č. 30. Výnos daně z nemovitých věcí. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Zastupitelstvo Dolních Bojanovic se v roce 2012 rozhodlo prostřednictvím OZV č. 1/2012¹⁹⁰ zavést tzv. místní koeficient v souladu s ustanovením § 12 ZDNLV, který byl stanoven na hodnotu 2.

Celková výměra katastrálního území Dolních Bojanovic činí 19 906 379 m² a v současné době se na tomto katastrální území nachází 13 078 parcel, 1410 budov (z toho 10 rozestavěných) a 15 jednotek (z toho 3 jednoty nebytové).¹⁹¹

Díky výnosu daně z nemovitých věcí tak Dolní Bojanovice v roce 2016 obdržely částku 2 937 144 Kč.

7.3 Příjmy z místních poplatků

název položky	celkem v Kč	v Kč/občana
místní poplatky	1 358 243 Kč	454,60 Kč
poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, ...	1 271 301 Kč	425,50 Kč
poplatek ze psů	32 142 Kč	10,80 Kč
poplatek za užívání veřejného prostranství	54 800 Kč	18,30 Kč

Tabulka č. 31. – Výnos z místních poplatků. Zdroj dat – rozpočet obce. Vlastní tvorba.

Dolní Bojanovice vybírají v současné době celkem tři druhy místních poplatků.

Poplatek za komunální odpad upravuje OZV č. 1/2017.¹⁹² Sazba poplatku je stanovena v čl. 4 této OZV a činí 450 Kč ročně na poplatníka. Sazba se skládá z částky 70 Kč (částka dle § 10b odst. 5 písm. a) ZMP) a z částky stanovené na základě skutečných nákladů obce podle § 10b odst. 5 písm. b) ZMP ve výši 380 Kč.

Poplatek ze psů upravuje v Dolních Bojanovicích OZV č. 5/2004.¹⁹³ Sazba poplatku je dle čl. 7 této OZV stanovena na 100 Kč ročně za prvního psa a 150 Kč za druhého a dalšího. Výše tohoto poplatku pro držitele psa dle § 2 odst. 3 věty druhé ZMP (příjemce některého typu důchodu) pak činí 50 Kč.

Posledním druhem místního poplatku, jenž Dolní Bojanovice vybírají je poplatek za

¹⁹⁰ obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 1/2012, o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti

¹⁹¹ http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:628701

¹⁹² obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 1/2017, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

¹⁹³ obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 5/2004, o místním poplatku ze psů

užívání veřejného prostranství, který je upraven v OZV č. 4/2005.¹⁹⁴ Sazba poplatku je stanovena v čl. 5 této OZV a činí jednotnou částku 10 Kč za m² a den bez ohledu na způsob užívání. Navíc pak obec stanovuje paušální částku 100 Kč za m² a měsíc při provádění výkopových prací a za umístění skládek a stavebních zařízení.

Souhrn příjmů z místních poplatků v Dolních Bojanovicích ve sledovaném období činil 1 358 243 Kč.

7.4 Hospodaření obce

rok	příjmy	výdaje	výnosy	náklady	hosp. výsledek
2016	69 317 641 Kč	71 395 923 Kč	58 728 051 Kč	42 146 405 Kč	16 581 646 Kč
2015	51 166 665 Kč	41 921 187 Kč	50 831 608 Kč	37 256 495 Kč	13 575 113 Kč
2014	56 374 738 Kč	52 966 919 Kč	50 149 194 Kč	38 048 474 Kč	12 100 721 Kč
2013	52 644 208 Kč	51 662 350 Kč	49 520 629 Kč	37 993 888 Kč	11 526 741 Kč
2012	63 026 402 Kč	57 067 235 Kč	46 267 429 Kč	37 370 268 Kč	8 897 162 Kč

Tabulka č. 32. Přehled hospodaření obce v čase. Zdroj dat – přehledy finančních ukazatelů za příslušné roky.¹⁹⁵
Vlastní tvorba.

Dolní Bojanovice vykazují v posledních pěti letech hospodářské přebytky. Zůstatek na běžných účtech obce dosahoval k 31. prosinci 2016 částky 30 141 013 Kč. Ke stejnému datu měla obec krátkodobé závazky ve výši 12 796 735 Kč a dlouhodobé závazky v celkové výši 1 010 000 Kč.¹⁹⁶ Obec v závěrečném účtu konstatuje, že v roce 2016 nečerpala žádný úvěr a taktéž nesplácí ani žádný úvěr z minulých let.¹⁹⁷

U daně z nemovitých věcí hodnotím pozitivně rozhodnutí zastupitelstva obce zavést místní koeficient dle § 12 ZDNOV, jenž byl stanoven na hodnotu 2.

Ohledně místních poplatků bych obci doporučil zvážit zavedení místních poplatků ze vstupného a z ubytovací kapacity.

Dolní Bojanovice by také mohly dle mého názoru vzhledem ke své hospodářské situaci více investovat.

¹⁹⁴ obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 4/2005, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

¹⁹⁵ <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00284858>

¹⁹⁶ závěrečný účet obce Dolní Bojanovice za rok 2016

¹⁹⁷ Tamtéž

8 Analýza jednotlivých druhů příjmů

8.1 Sdílené daně

Tato podkapitola je rozdělena do pěti dílčích podkapitol, přičemž se každá z nich věnuje rozpočtovým příjmům plynoucím z podílů na sdílených daních obcím zařazeným do stejné velikostní kategorie (nejmenší obce, malé obce, větší obce, středně velké obce a velké obce). U každé této skupiny obcí pak mimo jiné poukazují na rozdíly ve výši příjmů z titulu podílů na sdílených daních mezi srovnatelnými obcemi, přičemž se snažím čtenáři tyto rozdíly popsat a připojit k nim vysvětlující komentář. Každá z podkapitol obsahuje přehledovou tabulku o jednotlivých obcích a výši jejich příjmů, jež obdržely díky podílům na sdílených daních. Na konci každé z podkapitol je pak taktéž uvedena mediánová výše příjmů obdržených na podílech ze sdílených daních za celou analyzovanou skupinu obcí.

8.1.1 Nejmenší obce

Do kategorie nejmenších obcí (obce do 50 obyvatel) jsem pro účely této práce vybral tyto obce: Šléglov (Olomoucký kraj, okres Šumperk), Týniště (Plzeňský kraj, okres Plzeň-jih), Chlum (Plzeňský kraj, okres Rokycany), Chlum-Korouhvice (Kraj Vysočina, okres Žďár nad Sázavou), Všepadly (Plzeňský kraj, okres Domažlice), Mlýnské Struhadlo (Plzeňský kraj, okres Klatovy), Polánka (Plzeňský kraj, okres Plzeň-jih), Dobrohošť (Jihočeský kraj, okres Jindřichův Hradec), Drunče (Jihočeský kraj, okres Jindřichův Hradec) a Horní Smrčné (Kraj Vysočina, okres Třebíč).

obec	obyvatel	KÚ (ha)	děti/žáci	zaměst.	příjmy ze sdíl. daní	na obyvatele
Šléglov	43	430	0	4	618 919 Kč	14 393 Kč
Týniště	43	430	0	7	618 016 Kč	14 372 Kč
Chlum	43	430	0	21	610 840 Kč	14 206 Kč
Chlum-Korouhvice	43	401,9	0	6	577 141 Kč	13 422 Kč
Všepadly	44	440	0	38	734 385 Kč	16 691 Kč
Mlýnské Struhadlo	45	403,7	0	31	691 372 Kč	15 364 Kč
Polánka	46	460	0	8	591 738 Kč	12 864 Kč
Dobrohošť	47	338,4	0	7	559 773 Kč	11 910 Kč
Drunče	48	411,2	0	9	606 080 Kč	12 627 Kč
Horní Smrčné	49	332,7	0	8	608 366 Kč	12 416 Kč
průměr						13 826 Kč
medián						13 814 Kč

Tabulka č. 33. Příjmy jednotlivých obcí ze sdílených daní. Zdroj dat – rozpočty jednotlivých obcí¹⁹⁸ a příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb. Vlastní tvorba.

¹⁹⁸ rozpočty jednotlivých obcí dostupné na <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/>

V první skupině analyzovaných obcí můžeme, jako v jediné z pěti porovnávaných, sledovat praktické uplatnění omezení maximální započtené výměry katastrálního území obce stanoveného v § 4 odst. 7 poslední části souvětí ZRUD, kdy zákon stanoví, že lze započíst nejvýše 10 ha na jednoho obyvatele obce. Žádná ze sledovaných obcí – vzhledem ke své velikosti – není zřizovatelem mateřské či základní školy, takže u těchto obcí nedojde při stanovení procenta, kterým se podílí na celostátním hrubém výnosu daní dle § 4 odst. 1 písm. b) – f), k reálnému využití kritéria počtu dětí a žáků v souladu s § 4 odst. 2 písm. c) ZRUD.

Nejvyšších příjmů ze sdílených daní v přepočtu na jednoho obyvatele dosahují obce Všepadly a Mlýnské Struhadlo, což je způsobeno zejména vyšším počtem zaměstnanců v těchto obcích oproti ostatním ze sledovaných.

Mediánová výše příjmů ze sdílených daní v této kategorii obcí dosáhla v daném roce částky 13 814 Kč na obyvatele.

8.1.2 Malé obce

Do skupiny tzv. malých obcí (tj. obcí čítajících okolo 500 obyvatel) jsem zařadil následující obce: Věteřov (Jihomoravský kraj, okres Hodonín), Rájec (Olomoucký kraj, okres Šumperk), Zlatá Olešnice (Liberecký kraj, okres Jablonec nad Nisou), Študlov (Zlínský kraj, okres Vsetín), Křetín (Jihomoravský kraj, okres Blansko), Sloveč (Středočeský kraj, okres Nymburk), Lavičky (Kraj Vysočina, okres Žďár nad Sázavou), Těchlovice (Ústecký kraj, okres Děčín), Kamenná (Olomoucký kraj, okres Šumperk), Roudná (Jihočeský kraj, okres Tábor).

obec	obyvatel	KÚ (ha)	děti/žáci	zaměst.	příjmy ze sdíl. daní	na obyvatele
Věteřov	503	818,4	0	18	4 821 059 Kč	9 585 Kč
Rájec	504	491,5	41	40	5 140 527 Kč	10 199 Kč
Zlatá Olešnice	507	1594,1	40	70	5 703 450 Kč	11 249 Kč
Študlov	507	941,9	32	63	5 158 514 Kč	10 175 Kč
Křetín	510	595,3	81	123	5 446 065 Kč	10 679 Kč
Sloveč	515	1251,7	24	27	5 414 282 Kč	10 513 Kč
Lavičky	518	573,1	81	96	5 433 644 Kč	10 490 Kč
Těchlovice	522	1048,6	20	44	5 300 783 Kč	10 155 Kč
Kamenná	528	512,3	32	118	5 191 273 Kč	9 832 Kč
Roudná	531	365,2	0	111	4 858 515 Kč	9 150 Kč
průměr						10 203 Kč
medián						10 187 Kč

Tabulka č. 34. Příjmy jednotlivých obcí ze sdílených daní. Zdroj dat – rozpočty jednotlivých obcí a příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb. Vlastní tvorba.

Mezi příjmově „nejchudší“ obce z této skupiny obcí patří obce Roudná a Věteřov, u kterých je tato nerovnost oproti ostatním srovnávaným obcím způsobena především skutečností, že ani jedna z nich nemá zřízenou mateřskou či základní školu. Vzhledem k tomu,

že od 1. ledna 2018 došlo k navýšení hodnoty koeficientu u kritéria počtu dětí a žáků z 0,07 na 0,09 (viz podkapitola 2.1.4.), bude tato nerovnost do budoucna ještě prohloubena. Na tomto místě je však vhodné zároveň poznamenat, že neprovozováním školského zařízení výše dvě uvedené obce ušetří nemalou část finančních prostředků, takže jejich označení za příjmově „nejchudší“ je samozřejmě pouze relativní. Za povšimnutí stojí také rozdíl v příjmech ze sdílených daní mezi stejně (početně) velkými obcemi Zlatá Olešnice a Študlov (obě obce mají po 507 obyvatelích). V tomto případě je rozdíl způsobený především rozdílnou započtenou výměrou katastrálních území obcí (Zlatá Olešnice 1 594,1 ha, Študlov oproti tomu „jen“ 941,9 ha). Rozdíl v počtu dětí/žáků a zaměstnanců již tak výrazný není (Zlatá Olešnice – 40 dětí a žáků, 70 zaměstnanců; Študlov – 32 dětí a žáků, 63 zaměstnanců).

Medián výše příjmů ze sdílených daní v této skupině tzv. malých obcí činil ve sledovaném období 10 187 Kč na jednoho obyvatele obce.

8.1.3 Větší obce

V této kategorii obcí, jejichž populace se pohybuje okolo 1200 obyvatel, budou sledovány rozpočtové příjmy plynoucí ze sdílených daní následujících deseti obcí: Petrov nad Desnou (Olomoucký kraj, okres Šumperk), Jaroměřice (Pardubický kraj, okres Svitavy), Bošovice (Jihomoravský kraj, okres Vyškov), Roudné (Jihočeský kraj, okres České Budějovice), Blažovice (Jihomoravský kraj, okres Brno-venkov), Dolní Újezd (Olomoucký kraj, okres Přerov), Dobratice (Moravskoslezský kraj, okres Frýdek-Místek), Čížová (Jihočeský kraj, okres Písek), Provodov-Šonov (Královéhradecký kraj, okres Náchod), Chocerady (Středočeský kraj, okres Benešov).

obec	obyvatel	KÚ (ha)	děti/žáci	zaměst.	příjmy ze sdíl. daní	na obyvatele
Petrov nad Desnou	1201	1208,7	0	158	11 217 294 Kč	9 340 Kč
Jaroměřice	1203	2204,8	182	223	13 230 192 Kč	10 998 Kč
Bošovice	1216	1287,7	107	104	12 544 944 Kč	10 317 Kč
Roudné	1217	382,6	56	59	12 533 384 Kč	10 299 Kč
Blažovice	1217	593,6	127	282	12 103 214 Kč	9 945 Kč
Dolní Újezd	1219	792	65	262	11 528 963 Kč	9 458 Kč
Dobratice	1220	704,2	161	89	12 171 631 Kč	9 977 Kč
Čížová	1222	3610,5	98	483	13 624 901 Kč	11 150 Kč
Provodov - Šonov	1225	1617,6	107	155	12 556 553 Kč	10 250 Kč
Chocerady	1230	1784,3	289	318	14 344 820 Kč	11 662 Kč
průměr						10 339 Kč
medián						10 274 Kč

Tabulka č. 35. Příjmy jednotlivých obcí ze sdílených daní. Zdroj dat – rozpočty jednotlivých obcí a příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb. Vlastní tvorba.

Ve skupině tzv. větších obcí stojí za povšimnutí obzvláště rozdíl, který bylo možné zaregistrovat už u některých z výše analyzovaných obcí, ačkoliv u nich tato diference nebyla tak

výrazná jako např. mezi obcemi Blažovice a Roudné. Obec Blažovice měla totiž ve sledovaném období stejný počet obyvatel jako obec Roudné a všechny ostatní faktory ovlivňující výši příjmů ze sdílených daní (započtenou výměru katastrálního území obce, počet dětí a žáků navštěvujících školské zařízení zřízené obcí, počet zaměstnanců s místem výkonu práce v obci) dokonce vyšší než obec Roudné, přesto však obdržela do svého rozpočtu částku o zhruba 430 000 Kč nižší. Tento rozdíl byl způsoben díky příjmům z podílu na DPFO ze samostatně výdělečné činnosti (obec Blažovice – 136 370 Kč, obec Roudné – 1 202 406 Kč). Do 31. prosince 2016 totiž obce získávaly 30 % z výnosu (záloh) této daně, přičemž kritériem pro přerozdělení byl trvalý pobyt podnikatele v dané obci. Tato součást rozpočtových příjmů obcí – mezi odbornou veřejností – známá jako jeden z tzv. „motivačních prvků“ je však již s účinností od 1. ledna 2017 zrušena a není tak součástí platného práva (viz podkapitola 2.1).

Tuto změnu vnímám osobně spíše pozitivně, protože již nebude docházet k takovým diferencím mezi jednotlivými obcemi, jako popisují výše na příkladu obcí Roudné a Blažovice. Mám tak za to, že celý systém rozpočtového určení daní bude díky této změně „spravedlivější“, byť jsem si vědom, že s tímto závěrem nemusí souhlasit všechny obce, zejména pak ty, které se díky skutečnosti, že má v jejich obvodu trvalý pobyt buď více podnikatelů, nebo i jen jeden významný, zásluhou motivační složky doposud těšily nadprůměrným příjmům.

Nejvyšších příjmů na jednoho obyvatele dosahují v této skupině obcí obce Čížová a Chocerady. U obce Čížová má na této skutečnosti zásluhu především nejvyšší počet zaměstnanců s místem výkonu práce v obci a taktéž nejvyšší započtená výměra katastrálního území ze všech porovnávaných obcí v této skupině. Chocerady pak mají nejvyšší počet dětí a žáků navštěvujících školské zařízení zřízené obcí a druhý nejvyšší počet zaměstnanců s místem výkonu práce v obci. Nejnižších příjmů z titulu sdílených daní naopak dosahuje obec Petrov nad Desnou, u níž je tento fakt způsoben především nulovým počtem dětí a žáků, jelikož obec jako jediná z této kategorie obcí nezřizuje vlastní školské zařízení.

Medián výše příjmů ze sdílených daní v této kategorii tzv. větších obcí činil v analyzovaném období 10 274 Kč na jednoho obyvatele.

8.1.4 Středně velké obce

Mezičlánek mezi skupinou větších a velkých obcí je tvořen kategorií středně velkých obcí, kam jsem zařadil obce s přibližně 1900 obyvateli – Dobronín (Kraj Vysočina, okres Jihlava), Studenec (Liberecký kraj, okres Semily), Bystrany (Ústecký kraj, okres Teplice), Stěžery (Královéhradecký kraj, okres Hradec Králové), Dolní Bečva (Zlínský kraj, okres Vsetín), Milotice (Jihomoravský kraj, okres Hodonín), Křenovice (Jihomoravský kraj, okres Vyškov), Lužná

(Středočeský kraj, okres Rakovník), Dlouhá Loučka (Olomoucký kraj, okres Olomouc) a Jeseník nad Odrou (Moravskoslezský kraj, okres Nový Jičín).

obec	obyvatel	KÚ (ha)	děti/žáci	zaměst.	příjmy ze sdíl. daní	na obyvatele
Dobronín	1896	1372	322	371	20 196 247 Kč	10 652 Kč
Studeneč	1897	1686,3	440	701	22 470 387 Kč	11 845 Kč
Bystřany	1898	852,3	244	435	19 428 229 Kč	10 236 Kč
Stěžery	1898	1282	169	160	18 817 003 Kč	9 914 Kč
Dolní Bečva	1900	2004,9	244	391	20 183 564 Kč	10 623 Kč
Milotice	1901	1265,7	263	407	19 861 463 Kč	10 448 Kč
Křenovice	1901	884,6	260	248	19 678 693 Kč	10 352 Kč
Lužná	1914	2978,2	205	352	20 826 050 Kč	10 881 Kč
Dlouhá Loučka	1934	2661,9	242	270	20 618 230 Kč	10 661 Kč
Jeseník nad Odrou	1935	2893	107	329	19 482 390 Kč	10 068 Kč
průměr						10 568 Kč
medián						10 535 Kč

Tabulka č. 36. Příjmy jednotlivých obcí ze sdílených daní. Zdroj dat – rozpočty jednotlivých obcí a příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb. Tvorba vlastní.

Ve skupině středně velkých obcí dosáhla v analyzovaném roce z titulu podílů na sdílených daních nejvyšších příjmů obec Studeneč a nejnižších pak obec Stěžery. Příčinou této diference je zejména počet dětí a žáků navštěvujících školská zařízení zřizovaná těmito obcemi a taktéž počet zaměstnanců s místem výkonu práce v obci, jelikož obec Studeneč vykazuje tyto hodnoty nejvyšší ze všech obcí v této skupině, zatímco obec Stěžery v těchto kritériích zaostává za všemi z porovnávaných obcí (výjimkou je jen počet dětí a žáků u obce Jeseník nad Odrou).

Mediánová výše příjmů ze sdílených daní pak v této kategorii obcí dosahovala částky 10 535 Kč na jednoho obyvatele obce.

8.1.5 Velké obce

Poslední analyzovanou skupinu obcí tvoří obce s přibližně 3000 obyvateli: Dolní Bojanovice (Jihomoravský kraj, okres Hodonín), Kozlovice (Moravskoslezský kraj, okres Frýdek–Místek), Dolní Němčí (Zlínský kraj, okres Uherské Hradiště), Vlčnov (Zlínský kraj, okres Uherské Hradiště), Vnorovy (Jihomoravský kraj, okres Hodonín), Červená Voda (Pardubický kraj, okres Ústí nad Orlicí), Bludov (Olomoucký kraj, okres Šumperk), Postrělmov (Olomoucký kraj, okres Šumperk), Zeleneč (Středočeský kraj, okres Praha–východ) a Dobrá (Moravskoslezský kraj, okres Frýdek–Místek).

obec	obyvatel	KÚ (ha)	děti/žáci	zaměst.	příjmy ze sdíl. daní	na obyvatele
Dolní Bojanovice	2988	1990,6	453	438	31 728 707 Kč	10 619 Kč
Kozlovice	2991	2107,3	417	216	31 306 933 Kč	10 467 Kč
Dolní Němčí	2999	988,5	387	618	31 110 320 Kč	10 374 Kč
Vlčnov	3010	2130,1	325	454	32 450 382 Kč	10 781 Kč
Vnorovy	3028	1688,2	322	297	30 956 165 Kč	10 223 Kč
Červená voda	3068	4738,8	345	1 153	33 713 140 Kč	10 989 Kč
Bludov	3093	1668,2	414	807	34 781 559 Kč	11 245 Kč
Postřelmov	3121	954,8	346	862	32 223 672 Kč	10 325 Kč
Zeleneč	3141	1074,9	650	602	35 283 749 Kč	11 233 Kč
Dobrá	3163	872,6	661	1 276	35 750 111 Kč	11 303 Kč
průměr						10 756 Kč
medián						10 700 Kč

Tabulka č. 37. Příjmy jednotlivých obcí ze sdílených daní. Zdroj dat – rozpočty jednotlivých obcí a příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb. Vlastní tvorba.

V poslední skupině analyzovaných obcí dosáhly nejvyšších příjmů díky podílům na sdílených daních obec Dobrá a Zeleneč. Nejnižších pak naopak obec Vnorovy. Vzhledem ke skutečnosti, že většina zajímavých trendů byla již popsána a vysvětlena u předchozích kategorií obcí je komentář k příjmům ze sdílených daní této skupiny obcí poněkud stručnější.

Mediánový příjem ze sdílených daní této poslední analyzované kategorie obcí činil ve sledovaném období 10 700 Kč na jednoho obyvatele.

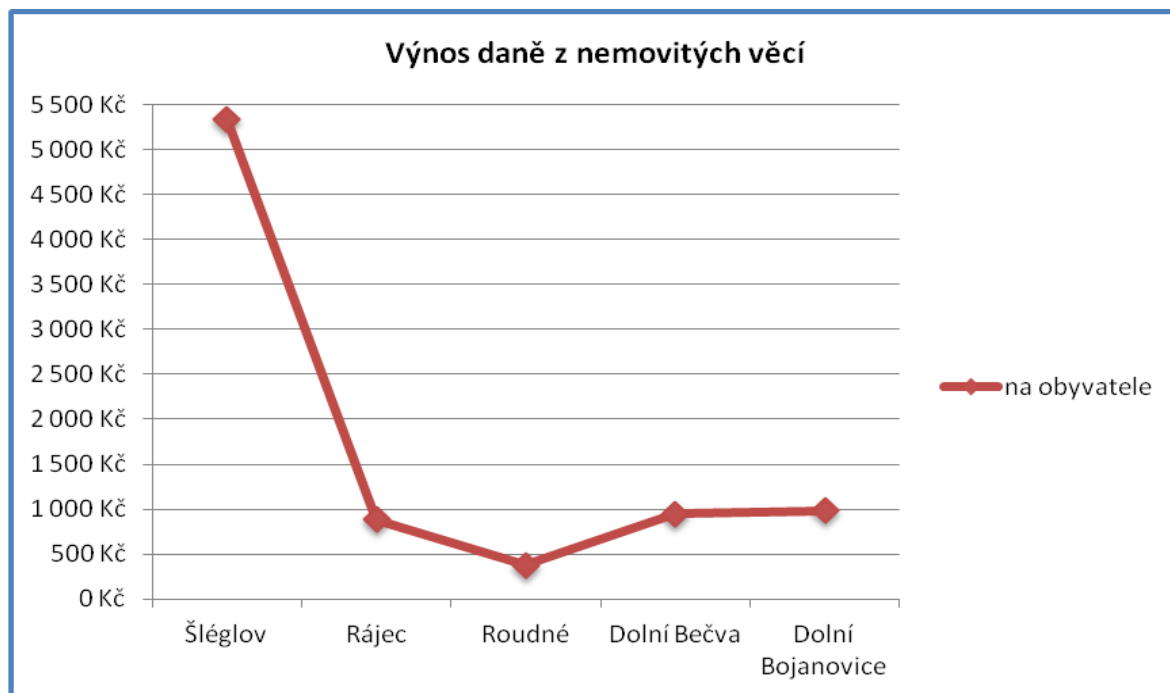
8.2 Daň z nemovitých věcí

obec	koef. poloh. renty	obecní koef.	místní koef.	poznámka
Šléglov	-	-	2	
Rájec	-	-	-	nevyužívá
Roudné	-	-	-	nevyužívá
Dolní Bečva	1	ano	2	
Dolní Bojanovice	-	-	2	

Tabulka č. 38. Využívání koeficientů dle ZD NV reprezentativními obcemi. Zdroj dat – OZV jednotlivých obcí o stanovení příslušných koeficientů dle ZD NV. Vlastní tvorba.

U daně z nemovitých věcí lze konstatovat, že většina z reprezentativních obcí nevyužívá možnosti zvýšení či snížení sazby koeficientu polohové renty nebo možnosti zavedení obecního koeficientu (v hodnotě 1,5) pro zvýšení příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí. Na druhé straně však oceňuji, že většina z těchto obcí zavedla na svém území místní koeficient, byť ho všechny tyto obce stanovily na hodnotu 2, tedy nejnižší možnou (srovnej § 12 ZD NV). Lze tedy uzavřít, že téměř všechny z analyzovaných obcí u daně z nemovitých věcí nedostatečně využívají možnosti svěřených jim zákonem k navýšení výnosu této daně. Velmi sympatický je mi však přístup obce Dolní Bečva, která jako jediná využívá všech typů koeficientů uvedených v ZD NV. Kladně hodnotím i příkladný přístup obce Šléglov, která na svém území zavedla místní koeficient, ačkoliv jde o obec s pouze 43 obyvateli, z nichž devět je členy obecního zastupitelstva.

Na následujícím grafu lze pozorovat rozdíl ve výnosu daně z nemovitých věcí mezi jednotlivými obcemi v přepočtu na jednoho obyvatele.

Graf č. 1. Výnos daně z nemovitých věcí. Propočty v příslušných podkapitolách. Vlastní tvorba.

8.3 Místní poplatky

místní poplatek	Šléglov	Rájec	Roudné	D. Bečva	D. Bojan.
ze psů	ano	ano	ano	ano	ano
za lázeňský nebo rekreační pobyt	-	-	-	ano	-
za užívání veřejného prostranství	-	ano	ano	ano	ano
ze vstupného	-	ano	ano	ano	-
z ubytovací kapacity	-	-	-	ano	-
za pov. k vjezdu s mot. vozidlem ...	-	-	-	-	-
za provoz systému shrom., sběru,...	ano	ano	-	ano	ano
za zhodnocení stavebního poz. ...	-	-	-	-	-

Tabulka č. 39. Druhy zavedených místních poplatků v jednotlivých obcích. Zdroj dat – OZV obcí o příslušných místních poplatcích. Vlastní tvorba.

Poplatek ze psů vybírají všechny z analyzovaných obcí, přičemž průměrná výše tohoto poplatku napříč sledovanými obcemi činí necelých 200 Kč. Na tomto místě musím opět vyzdvihnout přístup Dolní Bečvy, která jako jediná diferencuje výši tohoto poplatku podle toho, zdali držitel psa bydlí v rodinném domě (300 Kč) či v bytě (600 Kč), čímž se nejspíše snaží využít nejen fiskálního efektu tohoto místního poplatku, ale taktéž jeho funkce regulační. Případně mohla při stanovení jeho rozdílné výše taktéž vycházet z předpokladu, že psi žijící v bytech mohou představovat zvýšenou zátěž pro veřejná prostranství obce.

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt má ze srovnávaných obcí zavedený pouze

obec Dolní Bečva a výše tohoto poplatku činí 10 Kč na osobu a den.

Naopak s výjimkou obce Šléglov všechny tyto obce vybírají poplatek za užívání veřejného prostranství. Poplatek za vyhrazení trvalého parkovacího místa se v těchto obcích pohybuje mezi 300 až 1200 Kč za rok.

Poplatek ze vstupného vybírají obce Rájec, Roudné a Dolní Bečva. V Rájci a Dolní Bečvě se výše tohoto poplatku pohybuje mezi 5 až 20 % z celkového vstupného. Roudné má pak sazbu stanovenou formou paušální částky 400 Kč za pořádanou akci.

Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst žádná ze srovnávaných obcí nevybírá, což je však vzhledem ke skutečnosti, že v této práci jsou porovnávány jen tzv. vesnické obce (kde není doprava regulována tak přísně jako ve městech), pochopitelné.

Poplatek za komunální odpad podle ZMP vybírají obce Šléglov, Rájec, Dolní Bečva a Dolní Bojanovice. Průměrná výše tohoto poplatku napříč těmito obcemi činí cca 360 Kč. Nejnižší poplatek platí obyvatelé obcí Šléglov a Rájec (v obou obcích shodně 300 Kč). Nejvyšší poplatek pak naopak vybírá obec Dolní Bojanovice (450 Kč). Pro méně obvyklý případ, vybírání poplatku za komunální odpad podle ZOdp, se rozhodla obec Roudné. Výše poplatku je odstupňována podle typu nádoby, v níž je odpad shromažďován a frekvence sběru. Obyvatelé obce si zakupují tzv. svozové známky.

Poslední druh místního poplatku dle ZMP (poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace) žádná ze srovnávaných obcí nevybírá.

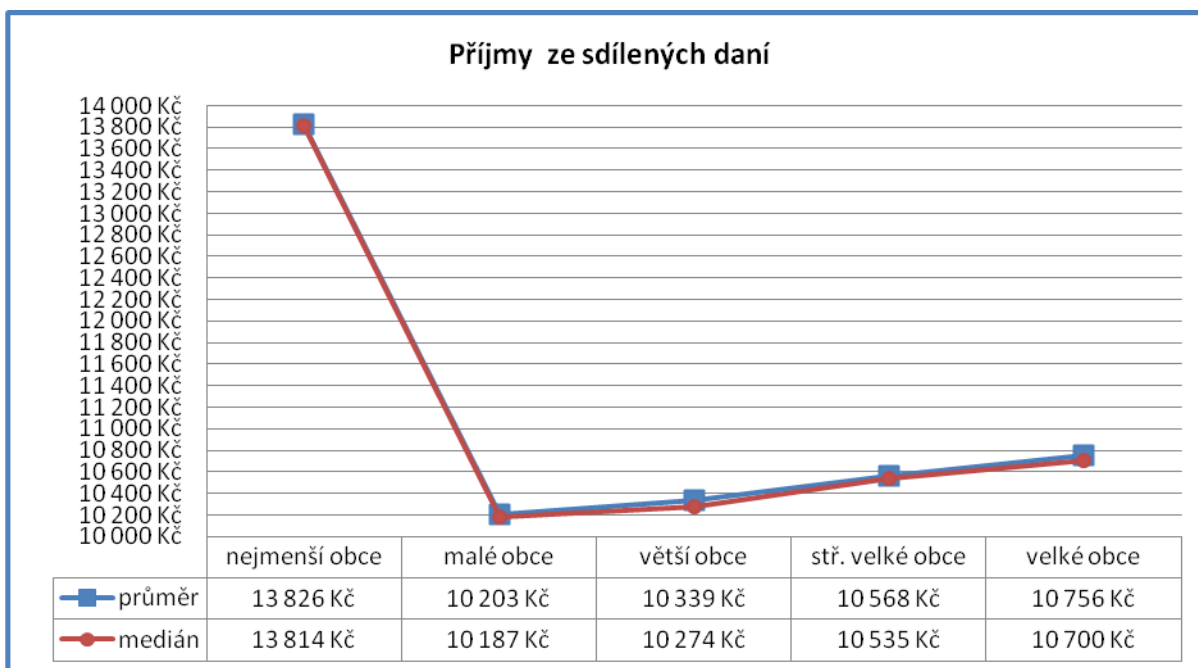
Závěr

Tato diplomová práce zabývající se problematikou výše uvedených rozpočtových příjmů obcí je tvořena teoretickou a praktickou částí. V teoretické části práce byl čtenář uveden do problematiky týkající se rozpočtového práva, územních rozpočtů, jejich příjmů a výdajů, rozpočtových zásad, rozpočtového procesu a souvisejících institutů. Dále byl seznámen s aktuální právní úpravou jednotlivých, v práci analyzovaných, druhů příjmů obecních rozpočtů a taktéž mu byl představen vývoj výše podílů obcí na tzv. sdílených daních v časovém horizontu posledních sedmnácti letech.

Cílem práce bylo vyhodnotit dopady právní úpravy rozpočtového určení tzv. sdílených daní na rozpočty různě velkých kategorií obcí a taktéž obcí srovnatelné velikosti a navrhnout případné úpravy *de lege ferenda*. Pozornost byla taktéž věnována tomu, zdali a nakolik analyzované obce využívají zákonných nástrojů jim svěřených k navýšení příjmů plynoucích do jejich rozpočtů z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků. Pro účely zodpovězení výzkumných otázek jsem zvolil dvě varianty metodiky, pomocí níž jsem výzkum v této práci prováděl. V části zabývající se příjmy ze sdílených daní jsem zvolil (z důvodu vyšší vypovídací hodnoty) širší vzorek padesáti obcí, které jsem následně rozdělil do pěti velikostních kategorií obcí. Pracovně jsem tyto skupiny obcí označil jako nejmenší obce (tj. obce mající do 50 obyvatel), malé obce (obce okolo 500 obyvatel), větší obce (obce s počtem cca 1200 obyvatel), středně velké obce (obce čítající zhruba 1900 obyvatel) a poslední skupinu pak tvořily tzv. velké obce (obce s počtem okolo 3000 obyvatel). Do každé z těchto kategorií jsem zařadil celkem 10 obcí s přibližně stejným počtem obyvatel. Pro účely vyhodnocení druhé výzkumné otázky jsem pak z každé této skupiny obcí zvolil jednu obec reprezentativní, přičemž šlo zpravidla o obec, jejíž příjem ze sdílených daní v přepočtu na jednoho obyvatele byl nejbližší mediánu příjmů ze sdílených daní vypočteného za celou skupinu obcí, jejímž reprezentantem se tak tato obec stala.

Nejvyšších příjmů z titulu podílů na sdílených daních dosáhly obce, pro které jsem vytvořil kategorii tzv. nejmenších obcí (tj. obcí do 50 obyvatel). Průměrná výše příjmů ze sdílených daní přepočtená na jednoho obyvatele činila v této skupině obcí částku 13 826 Kč, mediánová výše těchto příjmů pak 13 814 Kč. Celkově mohu konstatovat, že rozdíl mezi průměrem příjmů a jejich mediánem je u všech analyzovaných skupin obcí minimální, takže by výsledky mých propočtů měly být relativně blízko i širší objektivní realitě. Nejnižších průměrných i mediánových příjmů naopak dosáhly obce v kategorii tzv. malých obcí (obce okolo 500 obyvatel), kde činila mediánová výše příjmů obdržených díky podílům na sdílených daních částku 10 187 Kč. Mezi zbývajících skupinami obcí pak již nebyly rozdíly ve výši příjmů pocházejících

z podílů na sdílených daních tak výrazné, což považuji za pozitivní, nicméně u obcí s vyšším počtem obyvatel se projevila nepatrná vzrůstající tendence.

Graf. č. 2. Příjmy ze sdílených daní analyzovaných kategorií obcí. Propočty viz kapitola 8. Vlastní tvorba.

Na základě provedených propočtů mohu k první výzkumné otázce konstatovat, že jako nejméně příznivá se aktuální právní úprava rozpočtového určení daní musí jevit skupině tzv. malých obcí, kterým podle současných pravidel plynou díky podílům na sdílených daních vůbec nejnižší příjmy. Jako nezáviděníhodné se jejich postavení může jevit, pokud přihlédneme ke skutečnosti, že na rozdíl od skupiny tzv. nejmenších obcí poskytují mnohem širší počet veřejných služeb (téměř všechny analyzované obce ze skupiny malých obcí jsou např. zřizovatelem školských zařízení), který zároveň nebývá o moc nižší než počet veřejných služeb, které poskytují jejich „kolegyně“ větší a středně velké obce, kterým však z titulu podílů na sdílených daních přitéká do rozpočtu průměrně o několik set korun v přepočtu na obyvatele více. Na druhé straně je však samozřejmě nutné vzít v potaz skutečnost, že přestože tzv. nejmenší obce získávají v průměru na obyvatele výrazně vyšší částku než zbylé kategorie obcí, mají zároveň zřetelně nižší počet obyvatel, takže nelze hovořit o extrémních či nespravedlivých rozdílech.

Jako více neopodstatněné a nespravedlivější se mi jeví rozdíly, které jsem zaznamenal při srovnání nikoliv pěti analyzovaných kategorií obcí, nýbrž obcí, které jsem zařadil do stejné velikostní kategorie. V tomto směru se mi jako nejvíce problematické jeví kritérium započtené výměry katastrálního území obce (viz příklad obcí Študlov a Zlatá Olešnice) a 30 % podíl obcí na výnosu DPFO ze samostatně výdělečné činnosti, který však byl – což hodnotím jako pozitivní změnu v rozpočtovém určení daní – v průběhu psaní této kvalifikační práce zrušen. U kritéria

výměry započteného katastrálního území obce spatřuji problém v tom, že některé obce se stejným či podobným počtem obyvatel mají dvou i vícenásobně větší rozlohu svého území (a nedotkne se jich omezení dle § 4 odst. 7 ZRUD), přičemž však většina z tohoto území může být tvořena poli, loukami, lesy apod. Z hlediska možné úpravy de lege ferenda by tak stálo za zvážení, zda například nenahradit kritérium započtené katastrální výměry obce dle § 4 odst. 2 písm. a) ZRUD kritériem, které by bylo možné považovat za spravedlivější (např. výměra zastavěné části obce, výměra veřejných prostranství, délka silnic a chodníků, jež musí obec udržovat apod.). Kladně pak hodnotím i další změnu, jež byla do rozpočtového určení daní implementována v průběhu psaní této práce, a to navýšení hodnoty koeficientu kritéria počtu dětí a žáků dle § 4 odst. 2 písm. c) ZRUD z hodnoty 0,07 na hodnotu 0,09 na úkor hodnoty koeficientu kritéria násobku postupných přechodů dle § 4 odst. 2 písm. d) ZRUD, jelikož obce zřizující mateřské a základní školy si nepochybně zaslouží vyšší podíl na sdílených daních než obce, které tato školská zařízení nezřizují a jejichž nejmladší obyvatelé (děti a žáci) navštěvují tato zařízení v těch sousedních obcích, které se pro zřízení těchto školských zařízení rozhodly, a zaslouží si tak toto výše uvedené zvýhodnění.

Důvodem formulace druhé výzkumné otázky, jak již bylo uvedeno výše, byla snaha zjistit, zdali a nakolik obce využívají zákonných nástrojů jim svěřených k navýšení příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků. U příjmů z výnosu daně z nemovitých věcí mají totiž obce zákonnou možnost zvýšit (u koeficientu tzv. polohové renty pak i možnost snížit) výnos této daně stanovením či zavedením tří různých druhů koeficientů v souladu se ZDNLV (viz podkapitola 2.3). U pěti obcí (z nichž každá reprezentovala jednu z – pro účely této práce – definovaných kategorií obcí) jsem tak zkoumal, zdali mají tyto obce stanovené či zavedené některé z těchto koeficientů (popř. v jaké výši). U místních poplatků jsem pak zjišťoval, které ze zákonem taxativně vymezených druhů místních poplatků tyto reprezentativní obce na svém území zavedly a v jaké výši stanovily jednotlivé sazby těchto místních poplatků.

Ohledně koeficientu polohové renty a obecního koeficientu je možno uzavřít, že napříč srovnávanými obcemi nejsou bohužel s výjimkou jediné obce využívány. Poněkud lepší je pak situace u tzv. místního koeficientu, který alespoň v nejnižší možné hodnotě užívají tři z pěti sledovaných obcí. Jako „premiant“ z tohoto srovnání vyšla obec Dolní Bečva, která jako jediná užívá všechny tři tyto koeficienty a lze ji tak dát ostatním (nejen v této práci srovnávaným) obcím za příklad. Ohledně případných budoucích změn v ZDNLV pak souhlasím s názory v této práci citovaných autorů, kteří poukazují na případné přínosy (pro obecní rozpočty) pojetí daně z nemovitých věcí jako daně ad valorem.

U místních poplatků je pak snaha obcí tyto poplatky zavádět mnohem lépe

pozorovatelná. Napříč reprezentativními obcemi činil průměr téměř čtyři druhy zavedených místních poplatků na jednu obec, což vzhledem ke skutečnosti, že všechny obce analyzované v této práci patří mezi tzv. vesnické obce, hodnotím velmi pozitivně. Vůbec nejčastěji byl vybírán poplatek ze psů (ve všech obcích), následovaný poplatkem za komunální odpad dle ZMP a místním poplatkem za užívání veřejného prostranství (zavedeny ve čtyřech z pěti sledovaných obcí). Poměrně častý byl také místní poplatek ze vstupného. Mezi méně časté poplatky patřily poplatek z ubytovací kapacity a poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt. Ani v jedné z obcí pak nebyl zavedený poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. Ohledně místních poplatků bych spíše než doporučení obcím, jak zvýšit výnosy z nich (obce mají poměrně malý manévrovací prostor), navrhnul zákonodárci, aby zvýšil rozpětí sazeb některých těchto poplatků v ZMP, v rámci něhož mohou obce tyto poplatky stanovovat, tak jako to učinil v loňském roce u místního poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst.

Za přínos této práce pro veřejnost pak lze, doufám, považovat návrhy de lege ferenda v této práci uvedené a doporučení navrhovaná jednotlivým obcím v podkapitolách označených „Hospodaření obce“.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

- (1) BAKEŠ, Milan a kol. *Finanční právo*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012. 519 s.
- (2) BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. 329 s.
- (3) GROSSOVÁ, Marie Emilie. *Finanční právo se zaměřením na daňové právo*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2008. 177 s.
- (4) JÁNOŠÍKOVÁ, Petra a kol. *Finanční a daňové právo*. 2. vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2016. 492 s.
- (5) MARKOVÁ, Hana, BOHÁČ, Radim. *Rozpočtové právo*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007. 248 s.
- (6) MARKOVÁ, Hana. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2008. 152 s.
- (7) MRKÝVKA, Petr a kol. *Finanční právo a finanční správa*. 1. díl. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 404 s.
- (8) MRKÝVKA, Petr. *Determinace a diverzifikace finančního práva*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 221 s.
- (9) MUSGRAVE, Richard A., MUSGRAVE, Peggy B. *Veřejné finance v teorii a praxi*. 1. vydání. Praha: Management press, 1994. 581 s. (překlad Věra Kameníčková a kol.)
- (10) PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s.
- (11) PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 642 s.
- (12) PELC, Vladimír. *Místní poplatky*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. 220 s.
- (13) PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2015. 280 s.

(14) RADVAN, Michal. *Místní daně*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 243 s.

(15) WILDAVSKY, Aaron. *The politics of the budgetary process*. Boston: Little, Brown and Company, 1984. 323 s.

Příspěvky ve sborníku

(1) BOHÁČ, Radim. Rozpočtové právo jako součást finančního práva. In BOHÁČ, Radim (ed). *Poceta Milani Bakešovi k 70. narozeninám*. Praha: Leges, 2009, s. 67.

(2) FALTOVÁ, Šárka. Vybrané otázky finančního práva – řídicí kontrola u místních poplatků. In KYSELOVSKÁ, Tereza a kol. (eds). *Cofola 2015: Sborník z konference*. Brno: Masarykova univerzita, 2015, s. 1021.

(3) MARKOVÁ, Hana. Vlastní nebo sdílené daně obcím? In KANDALEC, Pavel a kol. (eds). *Days of public law: Sborník příspěvků z mezinárodní konference*. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 506.

(4) MARKOVÁ, Hana. Zásady nejen rozpočtové. In NECKÁŘ, Jan a kol. (eds). *Dny práva – 2008 – Days of law*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 206.

(5) RADVAN, Michal. Ústavněprávní aspekty místních daní. In BOHÁČ, Radim (ed). *Poceta Milani Bakešovi k 70. narozeninám*. Praha: Leges, 2009, s. 322 – 323.

Komentáře

(1) NOVOTNÁ, Monika, KOUBOVSKÝ, Petr. *Zákon o dani z nemovitých věcí: komentář*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 71.

(2) PELC, Vladimír. *Zákon o daních z příjmů: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 12.

Odborné časopisy

(1) BINEK, Jan, GALVASOVÁ, Iva, KADEČKA, Stanislav. Místní poplatky – možnosti a realita. *Obec a finance*, 2008, roč. 13, č. 2, s. 18.

(2) BOHÁČ, Radim. Ke kodifikaci daňového práva. *Daně a finance*, 2016, roč. 24, č. 3, s. 4.

(3) KAMENÍČKOVÁ, Věra. Daň z nemovitosti – jedná se opravdu o nevýznamnou daň? *Obec a finance*, 2015, roč. 20, č. 4, s. 22.

(4) KYPETOVÁ, Jana. Změna motivačních prvků v RUD – kosmetika nebo řez? *Obec a finance*, 2015, roč. 20, č. 4, s. 21.

(5) ŠEFČÍK, Michael. Nedostatky daně z nemovitých věcí. *Obec a finance*, 2014, roč. 19, č. 2, s. 23.

Právní předpisy

(1) ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

(2) usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993, o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů

(3) sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 181/1999 Sb., o přijetí Evropské charty místní samosprávy, ve znění pozdějších předpisů

(4) zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů

(5) zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům, jednotlivá historická znění

(6) zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

(7) zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů

(8) zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

(9) zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 266/2015 Sb. účinném do 30. června 2017

(10) zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů

(11) zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

(12) zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

(13) zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů

(14) zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- (15) zákon č. 266/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- (16) vyhláška č. 323/2002 Sb., vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů
- (17) vyhláška č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- (18) příloha k vyhlášce č. 272/2016 Sb., o podílu jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů
- (19) obecně závazná vyhláška obce Šléglov č. 1/2009, o stanovení koeficientu daně z nemovitostí
- (20) obecně závazná vyhláška obce Šléglov č. 12/2004, o místních poplatcích
- (21) obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 2/2015, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- (22) obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 2/2010, o místním poplatku ze psů
- (23) obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 2/2011, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství
- (24) obecně závazná vyhláška obce Rájec č. 1/2011, o místním poplatku ze vstupného
- (25) obecně závazná vyhláška obce Roudné č. 1/2013, o místních poplatcích
- (26) obecně závazná vyhláška obce Roudné č. 1/2016, o stanovení systému, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, BIO odpadů a nakládání se stavebním odpadem v k. ú. obce Roudné
- (27) obecně závazná vyhláška obce Dolní Bečva č. 2/2011, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí
- (28) obecně závazná vyhláška obce Dolní Bečva č. 1/2015, o místních poplatcích
- (29) obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 1/2012, o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí
- (30) obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 1/2017, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

(31) obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 5/2004, o místním poplatku ze psů

(32) obecně závazná vyhláška obce Dolní Bojanovice č. 4/2005, o místním poplatku za užívání veřejného prostranství

(33) sněmovní tisk 694/0, část č. 1/6, novela zákona o rozpočtovém určení daní (návrh zákona včetně důvodové zprávy), s. 5.

Judikatura

(1) náleží Ústavního soudu ze dne 29. června 2010, sp. zn. Pl. ÚS 9/10, bod 14

(2) náleží Ústavního soudu ze dne 8. srpna 2017, sp. zn. Pl. ÚS 9/15, enunciat

(3) rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2009, sp. zn. 2 Afs 51/2009 – 89, poslední odstavec

Internetové zdroje

(1) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/> - rozpočty jednotlivých obcí

(2) <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatele-v-obcich>

(3) http://sleglov.cz/assets/File.ashx?id_org=18180&id_dokumenty=1279

(4) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00853097#rozpocet-prijmy-druhovy>

(5) <https://www.czso.cz/documents/11276/26574475/sleglov.pdf/eedc0aa6-1ed3-47e7-b6c6-96ec18faa3f4?version=1.2>

(6)

http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:781801

(7) *Historie obce Šléglov - Schlegelsdorf* [online]. sleglov.cz, 24. září 2015 [cit. 17. února 2017]. Dostupné na <<http://www.sleglov.cz/historie%2Dobce/d-1115/p1=52>>.

(8) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00853097>

(9)

http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:738883

- (10) <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich>
- (11) <https://www.statnisprava.cz/rstsp/ciselniky.nsf/i/540854>
- (12) <http://rajec.zabrezsko.cz/>
- (13) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303267#rozpocet-prijmy-druhovy>
- (14) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303267>
- (15) <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/5704/roudne/>
- (16) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00245372#rozpocet-prijmy-druhovy>
- (17)
http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:741612
- (18) <http://www.roudne.cz/soubory/obec/odpady/Poplatky2018.pdf>
- (19) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00245372>
- (20)
http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:628522
- (21) <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/7109/dolni-becva/>
- (22) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303747#rozpocet-prijmy-druhovy>
- (23) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00303747>
- (24) schéma rozpočtového určení daní (RUD) platné od 1. ledna 2018 dostupné na <http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-kraje-a-obce/Schema_rozpocetoveho_urceni_dani_2018.pdf>.
- (25) <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6997/dolni-bojanovice/>
- (26) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00284858#rozpocet-prijmy-druhovy>
- (27)
http://www.cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZZK_ID:628701

(28) <http://monitor.statnipokladna.cz/2016/obce/detail/00284858>

Jiné

- (1) závěrečný účet obce Rájec za rok 2016
- (2) závěrečný účet obce Roudné za rok 2016
- (3) závěrečný účet obce Dolní Bečva za rok 2016
- (4) závěrečný účet obce Dolní Bojanovice za rok 2016

Shrnutí

Tato diplomová práce z oblasti finančního práva se zabývá problematikou rozpočtových příjmů vybraných obecních rozpočtů. Zaměřuje se především na příjmy z tzv. sdílených daní, z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků. Počáteční část práce obsahuje úvod do rozpočtové problematiky a zabývá se právní úpravou analyzovaných druhů příjmů a jejich rozpočtovým určením. V následující praktické části práce jsou analyzovány sledované druhy příjmů v rozpočtech pěti reprezentativních obcí. Dále pak tato část práce srovnává v samostatné kapitole příjmy ze sdílených daní širšího vzorku padesáti obcí, kdy jsou jednotlivé obce rozřazeny do pěti různě velkých velikostních kategorií. Cílem práce je vyhodnotit dopady právní úpravy rozpočtového určení tzv. sdílených daní na rozpočty různě velkých obcí a navrhnout případné úpravy de lege ferenda. Práce taktéž zkoumá, jak jednotlivé obce využívají zákonných nástrojů jim svěřených k navýšení příjmů plynoucích z výnosu daně z nemovitých věcí a z místních poplatků.

Summary

This diploma thesis deals with financial law area and is engaged in budgetary income issues of selected municipal budgets. Primarily it is focused on incomes from so-called shared taxes, real estate tax, and local charges. Initial theoretical part of this diploma thesis contains an introduction to the budgetary field and contains the law modification of analyzed kinds of different incomes and their budgetary determination. In the following practical part, there are analyzed monitored kinds of income in budgets of five representative municipalities. Furthermore, this part of the thesis compares incomes of shared taxes concerning wider sample of fifty municipalities in a special chapter, where there are individual municipalities divided into five diversely sized categories. The aim of the thesis is to evaluate the impact on law adjustments of budgetary determination of taxes to diversely sized municipalities and suggest prospective adjustments *de lege ferenda*. The thesis deals with how individual municipalities make use of legal implements which are entrusted to increase incomes resulting from tax regulations from real estate tax and local charges.

Seznam klíčových slov

finanční právo – rozpočtové právo – obecní rozpočty – rozpočtové zásady – rozpočtový proces
– rozpočtové určení daní – zákon o rozpočtovém určení daní – příjmy obecních rozpočtů –
sdílené daně – daň z nemovitých věcí – místní poplatky

Keywords

financial law – budgetary law – municipal budgets – budgetary principles – budget process – budgetary determination of taxes – budgetary determination Act – incomes of the municipalities – shared taxes – real estate tax – local charges